

MØTEINNKALLING

Formannskapet

Dato: 31.10.2018 kl. 10:00

Sted:

Arkivsak: 17/00048

Arkivkode: 033

Mulige forfall meldes snarest til 78 78 20 00 eller e-post:

postmottak@berlevag.kommune.no

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
67/18	18/00687-1	Årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022	2
68/18	18/00652-3	Deponering og tilbakeføring av massetak - dispensasjon fra områderegulering for Berlevåg sentrum, havn og Revnes	29
69/18	18/00671-1	Oppstart av kommuneplanens samfunnsdel - høring av planprogram	33
70/18	18/00664-2	Søknad om dispensasjon for motorferdsel i utmark og vassdrag- Robin Nygård	37
71/18	17/00653-13	Søknad om omdisponering av tildelte kulturmidler	39

Berlevåg, 25.10.2018

Rolf Laupstad
Ordfører

Saker til behandling

67/18 Årsbudsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022

Arkivsak-dok. 18/00687-1
Arkivkode. 145
Saksbehandler Vibeke Richardsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	31.10.2018	67/18

Forslag til vedtak/innstilling:
Saken legges fram uten innstilling

Vedlegg:

Ingen

Saksframstilling:

Rådmannen legger med dette frem første utkast til årsbudsjett for 2019 samt økonomiplan 2019-2022. Årsbudsjettet utgjør det første året i økonomiplanen.

Budsjettforslaget skal etter planen vedtas endelig av kommunestyret i møte 13.12.18. I samsvar med forskrift for årsbudsjett § 3 skal formannskapetets innstilling legges ut til alminnelig ettersyn i minimum 14 dager før kommunestyrets sluttbehandling.

Budsjettarbeidet skulle egentlig vært startet i vår der administrasjonen skulle lagt fem en sak om konsekvensjustering av driftsrammene i junimøtet. På grunn av ressursmangel samt innføring av eiendomsskatt ble det dessverre ikke anledning til å gjennomføre dette.

Administrasjonen begynte budsjettarbeidet i september der første del var en grundig gjennomgang av det konsekvensjusterte budsjettet. I denne runden ble budsjettet korrigert for:

- Lønnsøkning
- Pensjon er budsjettert iht. til nye prognoser fra KLP og SPK
- Eventuelle feilbudsjetteringer skal være korrigert
- Forventede inntekter fra kommuneproposisjonen
- Helårseffekter av vedtak er lagt inn
- Allerede signerte avtaler er gjennomgått og prisjustert.

Budsjettarbeidet har også denne gangen vært utfordrende. Kommunen har høy gjeld, og i planperioden skal det tas opp ytterligere lån. I tillegg til høy gjeld får kommunen en reell nedgang på -1,75 % i rammeoverføringer som følgene av nedgang i folketallet. Dette medfører at handlefriheten vil være klart lavere enn på mange år.

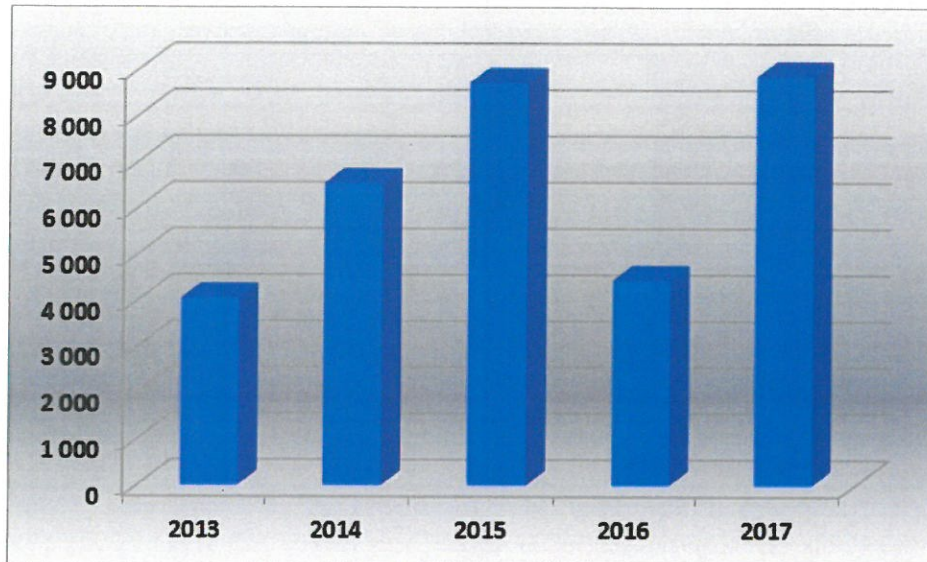
I dette første utkastet er det kun 2019 som er i balanse. Resten av planperioden viser underskudd. Enhetslederne vil i arbeidsmøte med formannskapet legge frem sine budsjettforslag, og ta en gjennomgang av tiltakene de har lagt inn.

For å få oversikt over kommunens økonomiske situasjon kan det være greit å først legge frem den økonomiske statusen ved inngangen til 2018.

ØKONOMISK STATUS FOR BERLEVÅG KOMMUNE:

Berlevåg kommunes regnskap for 2017

Berlevåg kommunes regnskap for 2017 viste et udisponert regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 8 860 556. I overskuddet var kr 131 533,36 netto premieavvik som bør settes av på pensjonsfond. Oppvekst fikk større tilskudd til voksenopplæringen på norsk med samfunnsfag på kr 450 000. Disse midlene ble ved disponering av årsoverskudd foreslått satt av til dette formålet i 2018. Refusjon for ressurskrevende brukere ble 3,7 mill. kr. høyere enn budsjettert. I tillegg fikk kommunen merinntekter totalt på sum rammeoverføring og skatt. Høy næringsaktivitet i kommunen bidro til høy skatteinntekt. Som følge av høy skatteinntekt ble løpende inntektsutjevning kr. 3,1 mill. lavere enn budsjettert, men totalt sett på skatt og rammeoverføring ble det en merinntekt på 1 mill. kr. sammenlignet med budsjettet.

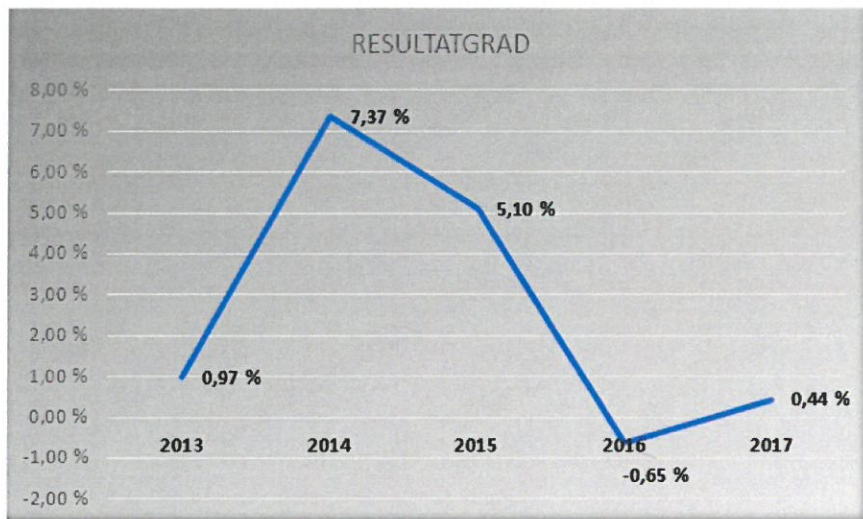
Kommunestyret har ingen under-/overskudd fra tidligere år som skal dekkes inn eller disponeres. KST vedtok i juni 2017, sak 23/17 følgende disponering av overskuddet for 2016:

DISPONERING AV ÅRSOVERSKUDD 2016	
Avsetning til fond Flyktningetjenesten	1 565 608,00
Avsetning til pensjonsfond	628 347,25
Redusert inntekt eiendomsskatt	500 000,00
Avsetning til klubbhuset	30 000,00
Avsetning til gulvbelegg kommunstyresalen	80 000,00
Avsetning til nytt kjøkken rådhuset	175 000,00
Avsetning til Disposisjonsfond	1 469 294,27
SUM FORDELT	4 448 249,52

Overskuddet for 2017, på kr 8 860 556 vedtok kommunestyret i juni, sak 24/18 å disponere slik:

DISPONERING AV ÅRSOVERSKUDD 2017	
Avsetning til pensjonsfond	131 533,36
Voksenopplæringsmidler	450 000,00
IKT utstyr skolen/barnehagen	500 000,00
Rettsak, saksomkostninger	1 115 136,00
Juridisk bistand	300 000,00
Vedlikehold tak Museumsbygning	55 000,00
Klubbhuset fotballbanen	25 000,00
Vei til skihytta	45 000,00
Inventar kontor/kjøkken	70 000,00
Fjerning av gummigranulat fotballbanen	25 000,00
Avsetning til kulturfond	200 000,00
Nytt skilt "Konjakkbakken"	10 000,00
Fond "Prosjekt bolyst"	100 000,00
Avsetning til Disposisjonsfond	5 833 886,41
SUM FORDELT	8 860 555,77

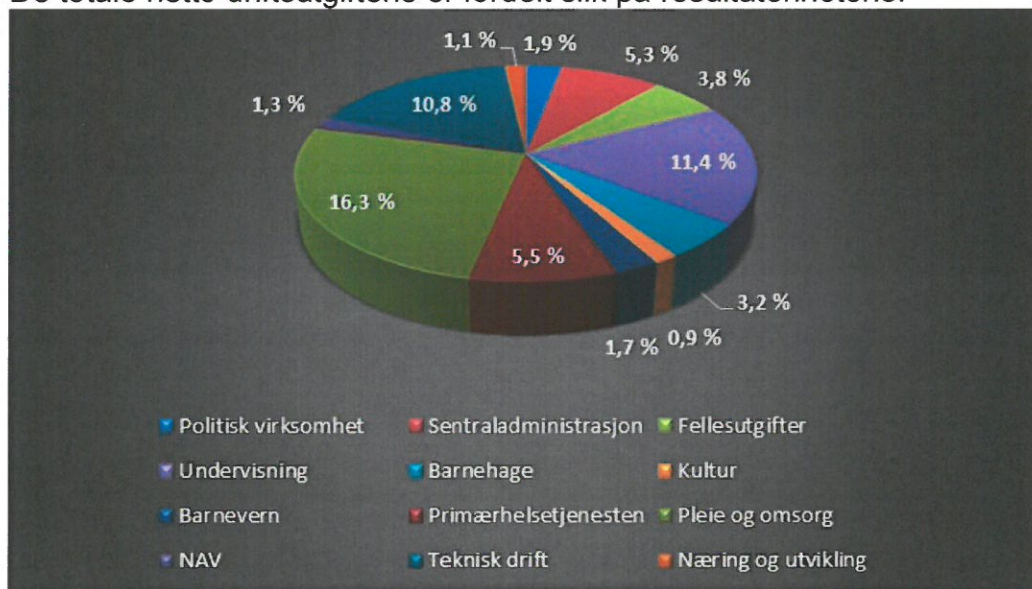
Netto driftsresultat i 2017 var kr 599 707. Målt i prosent av driftsinntektene ble det 0,44 %. Det er under normen på 1,75 % som Teknisk beregningsutvalg anbefaler at kommunene har over tid for å kunne bygge opp egenkapital.

Fra og med 2014 har økt gjeldsbelastning kombinert med høy aktivitet medført at resultatgraden har blitt betydelig redusert.

Sammenlignet med Kostra gruppe 6 og de andre Finnmarkskommunene har Berlevåg kommune et dårligere resultat. Resultatgraden for Kostragruppe 6 var ved utgangen av 2017 3,0 % og for Finnmarkskommunene var resultatgraden 2,0 %.

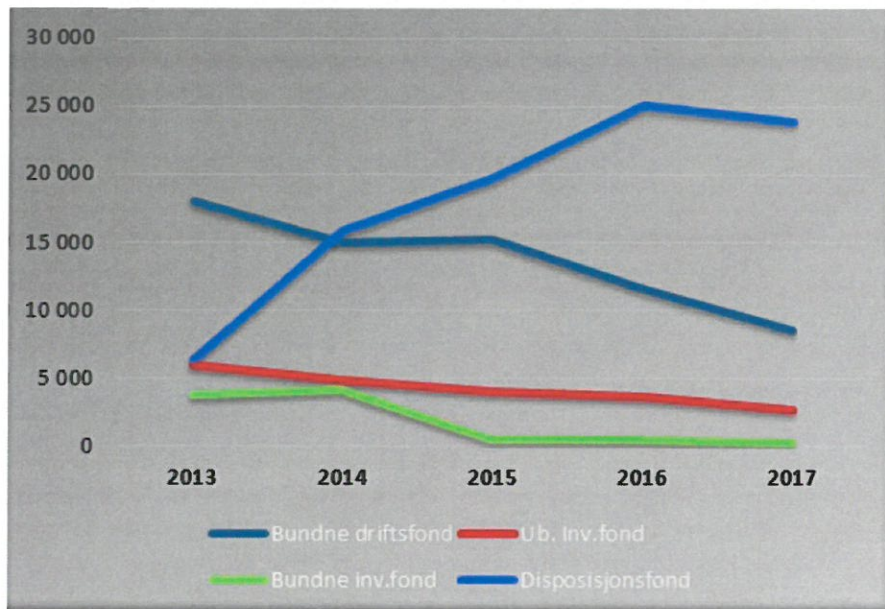
De totale netto driftsutgiftene er fordelt slik på resultatenheterne:

Oversikten viser fordelingen av driftsutgiftene for 2017. Sentraladministrasjon, politisk styring, fellesutgifter, undervisning og barnehagen har alle hatt økning i driften fra 2016 til 2017.

Egenkapital:

Kommunen har fire forskjellige typer fondsmidler. Figuren nedenfor viser utviklingen i de forskjellige fondene de siste fem årene:

Bundne driftsfond:

Bundne driftsfond består av eksterne midler som er øremerket bestemte formål. Det vil si at det er midler som ikke står til kommunestyrets disposisjon. Bundne driftsfond ble totalt redusert med 3 mill. kr. fra 2016 til 2017.

Vann- og avløpsfondene ble totalt redusert med 2 mill. kr. og fond forsikringsoppgjør Torget 4, som var på kr 726 783 pr 1/1-2017, ble brukt til å finansiere opprustingen av rådhuset.

Ubundne investeringsfond:

Midlene på ubundne investeringsfond kan kun brukes til å finansiere investeringsutgifter. I 2017 ble det totalt bruk kr 918 102 av fondet. Dette ble brukt til å finansiere egenkapitaltilskuddet til KLP, hjullasteren og deler av påkostningen på vannledningsnett.

Bundne investeringsfond:

Bundne investeringsfond kan kun brukes til å finansiere utgifter i investeringsregnskapet. Det ble i 2017 brukt kr 324 000 til å nedbetale ekstraordinært ned på lån.

Disposisjonsfond:

Disposisjonsfond er midler som kommunestyret disponerer, og som kan benyttes både i drifts- og investeringsregnskapet. Disposisjonsfondet består av følgende fond:

Disposisjonsfond	31.12.2017	31.12.2016
Disposisjonsfond	4 986 935	8 073 532
Fond Aktivt Uteliv	20 000	20 000
Fond AMU	38 476	52 676
Fond Eldreomsorg	91 998	121 998
Utviklingsfond	1 234 689	1 097 708
Kulturfond	20 000	90 000
Egenkapitalfond	738 045	1 097 577
Pensjonsfond	15 058 375	14 430 028
Lysløype Skihytta	76 477	76 477
Flyktningetjeneste	1 565 608	
SUM DISP.FOND	23 830 603	25 059 996

Kommunens disposisjonsfond blir høyt som følge av pensjonsfondet. Selve disposisjonsfondet var per 31.12.2017 på ca. 5 mill. kr.

Det ble i 2017 brukt kr 4 898 860 av disposisjonsfondet i drifts- og investeringsregnskapet, mens det ble avsatt 3 669 467 - netto reduksjon totalt på sum disposisjonsfond ble 1,2 mill. kr.

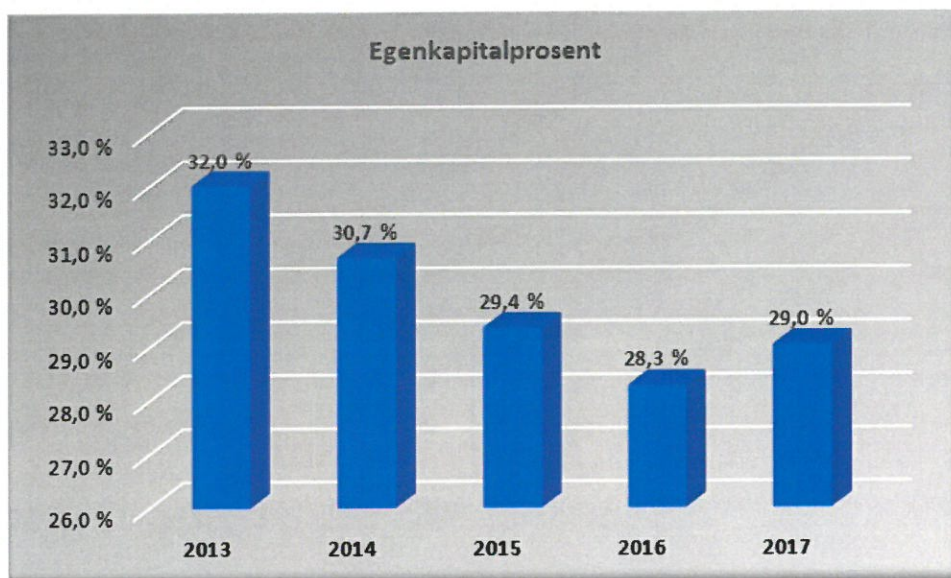
Kommunens disposisjonsfond utgjorde ved utgangen av 2017 17,4 % av brutto driftsinntekter. Det er en liten nedgang fra 2016. Sammenlignet med både KOSTRA gruppe 6 som ligger på 10 % og finnmarkskommunene som ligger på 6,1 % er det høyt. Årsaken er pensjonsfondet som egentlig er et fond som skal brukes til å regulere premieavvik med. Det er ikke knyttet likviditet (penger) til dette fondet. Ser man på disposisjonsfondet uten pensjonsfondet, så utgjør fondet 6,4 % av driftsinntektene. Nøkkeltallet ligger da omtrent på samme nivå som finnmarkskommunene, men lavere enn Kostragruppe 6.

Soliditet:

Egenkapitalprosent:

Soliditeten sier noe om kommunens evne til å tåle tap. Dette måles ofte med en egenkapitalprosent som gir informasjon om hvor stor andel som er finansiert med egenkapital. Det vil si at jo større egenkapitalprosenten er, jo bedre er soliditeten.

Det har vært en jevn nedgang i egenkapitalprosenten fra 2013 til 2016. Et betydelig investeringsnivå med tilhørende høyt låneopptak har bidratt til å svekke soliditeten. Overskuddet for 2017 og en liten nedgang i lånegjelden er årsaken til at egenkapitalprosenten økte noe fra 2016 til 2017.

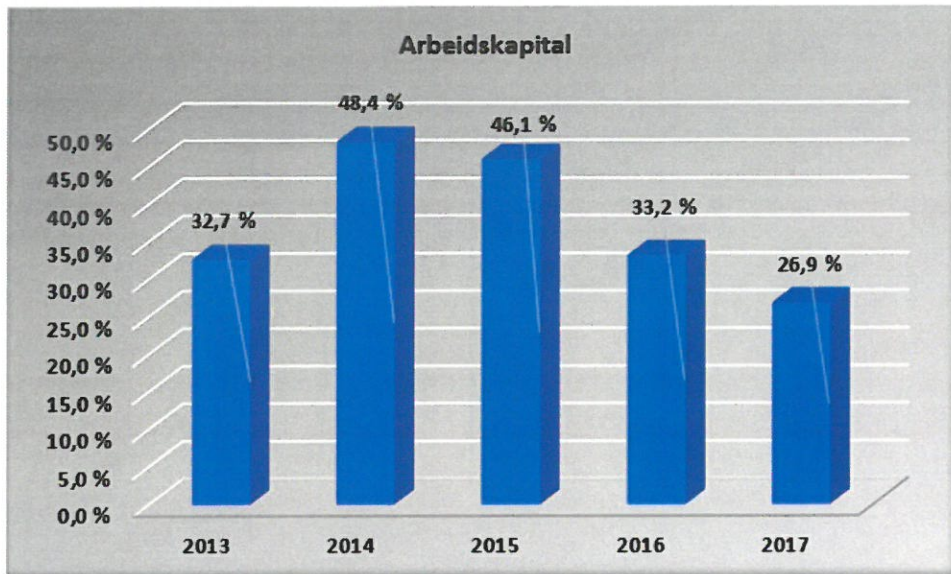
Likviditet:

Arbeidskapital ex. premieavvik i prosent av driftsinntekter:

Arbeidskapitalen er lik omløpsmidler (eksklusiv premieavvik) fratrukket kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen omfatter bankinnskudd, verdipapirer (aksjer, sertifikater og liknende) og kortsiktige fordringer, fratrukket kassakredittlån og leverandørgjeld. Premieavvik er regnskapsteknisk definert under kortsiktige fordringer/gjeld, men er egentlig bare en periodiseringspost. Premieavviket er derfor trukket fra for å få et bedre mål på likviditeten.

Arbeidskapitalen benyttes for å angi likviditet, og sier noe om kommunens evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen bør være positiv, og normtall for tilfredsstillende arbeidskapital er at den bør utgjøre 10 – 15 % av driftsinntektene.

Det har vært en reduksjon i arbeidskapitalen fra 2016 til 2017. Årsaken er reduksjon i omløpsmidler (bankbeholdning pr 31.12) som følge av høyt forbruk, samt at det ble ikke tatt opp lån i 2017 til å finansiere investeringsprosjektene. Selv om det har vært en nedgang, ligger arbeidskapitalen godt over normtallet. Det vil si at kommunen har god likviditet.

Arbeidskapitalen eksklusiv premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter var ved utgangen av året på 26,9 %. Det er en nedgang på 6,3 % fra 2016. Arbeidskapitalen for finnmarkskommunen var ved samme periode 19,1 % og for Kostragruppe 6 var den 27,4 %.

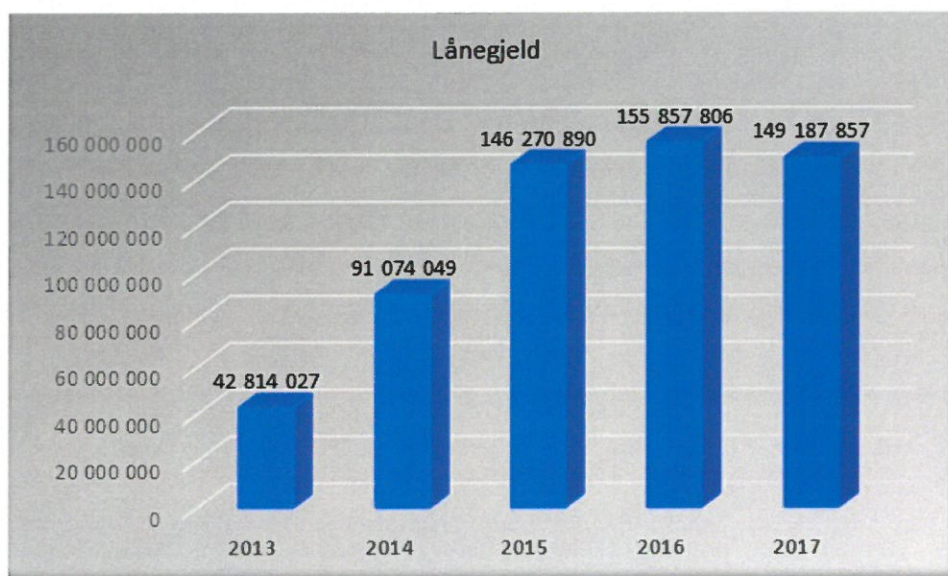
Langsiktig gjeld:

Langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelsene) var ved utgangen av 2017 på 149,1 mill. kr. Det er en reduksjon på 9,5 mill. kr. sammenlignet med 2016.

Berlevåg kommune er også ansvarlig for lånegjelden til Berlevåg Havn KF. Foretakets gjeld ved utgangen av 2017 var på 44,7 mill. kr.

Av den langsiktige gjelder er kr 4,2 mill. kr. lån fra Husbanken som kommunen har lånt ut videre som startlån. Ubrukte lånemidler ved utgangen av 2017 var totalt kr 541 000. Av dette var kr 253 000 lånemidler som skal lånes ut som startlån.

I tillegg til lån i finansinstitusjoner har kommunen pensjonsforpliktelser til KLP og SPK på kr 194 mill. kr. Det er en økning på 4,5 mill. kr. sammenlignet med 2016.

Økonomiplanperioden 2019-2022:

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunene utarbeide et obligatorisk rullerende langtidsbudsjett – økonomiplan. Budsjett 2019 følger forskrift om årsbudsjett fastsatt av KRD 15. desember 2000 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 48 nr. 6.

Formålet med økonomiplanen er å angi hvilke utgiftsrammer de ulike kommunale resultatenheter kan påregne og planlegge innenfor i planperioden.

Ved utarbeidelse av økonomiplan er styringssignaler i Statsbudsjettet lagt til grunn. Styringssignaler som vurderes og legges til grunn gjelder lønns- og prisvekst, forventet utvikling i skatteinntekter og rammetilskudd.

Kommuner finansieres i hovedsak av skatteinntekter, rammeoverføringer og gebyrinntekter (brukerbetaling). Skatteinntektene og rammetilskudd fra staten omtales som frie midler, ettersom kommunene selv kan disponere disse midlene fritt så lenge lovpålagte oppgaver gjennomføres på en forsvarlig måte.

Kommunens rammebetingelser:

Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter i 2019 på om lag 1,9 mrd. kroner, tilsvarende 0,4 pst. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2018. Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter er det lagt til grunn en pris- og kostnadsvekst i kommunal tjenesteyting på 2,8 % fra 2018 til 2019.

Regjeringen legger opp til en realvekst i frie inntekter i 2019 på om lag 2,6 mrd. kroner. Det tilsvarer en realvekst på 0,7 pst. Inntektsveksten er regnet fra inntektsnivået i 2018. Av veksten begrunnes:

- 200 mill. kroner med opptrappingsplan på rusfeltet
- 100 mill. kroner med opptrappingsplanen for habilitering og rehabilitering
- 200 mill. kroner er begrunnet med tidlig innsats i skolen

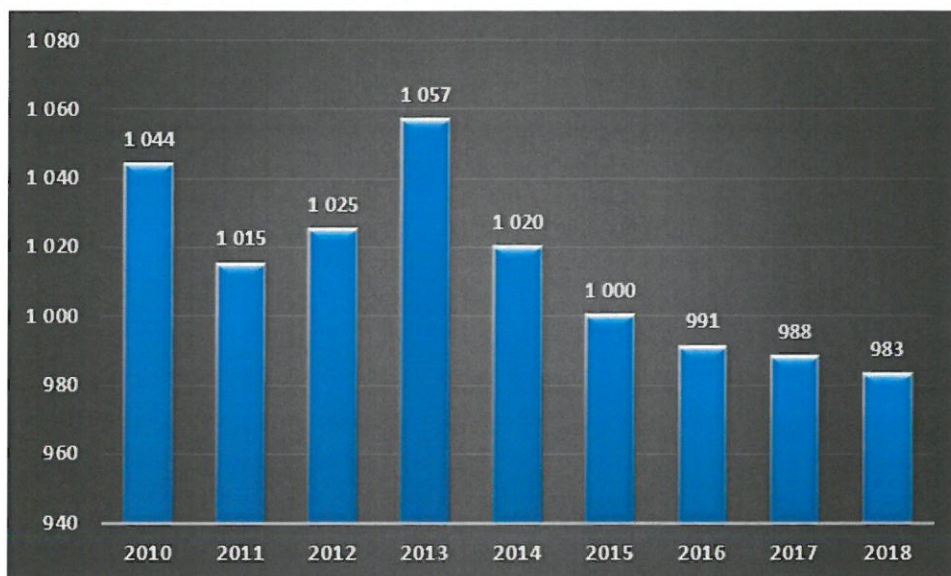
Den kommunal skatteøren for 2019 fastsettes ut fra en målsetting om at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunesektorens samlede inntekter. Forslag til kommunale og fylkeskommunale skattører for 2019 er fremmet i Prop. 1 (LS 2018-2019) Skatter, avgifter og toll 2019. Det foreslås at den kommunale skattøren foreslås redusert med 0,25 prosentpoeng til 11,55 %.

Det gis i statsbudsjettet ikke noe tallanslag for hvilken realvekst som kan forventes i årene 2020-2022. Kommunene må selv legge inn forutsetninger for denne perioden.

Nasjonal norm for lærertetthet på skolenivå for 1.-10. trinn ble innført fra 1.8.2018, og det er vedtatt at normen skal skjerpes fra 1.8.2019. Det er etablert en øremerket tilskuddsordning for finansiering av kommunenes merkostnader. Regjeringen varslet i kommuneproposisjonen for 2019 at det øremerkede tilskuddet til lærernormen etter planen skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene fra 2020.

I forslaget til statsbudsjett kommer Berlevåg kommune dårlig ut med en reell nedgang i rammeoverføringer på -1,75 %. Hovedårsaken er befolkningsnedgang.

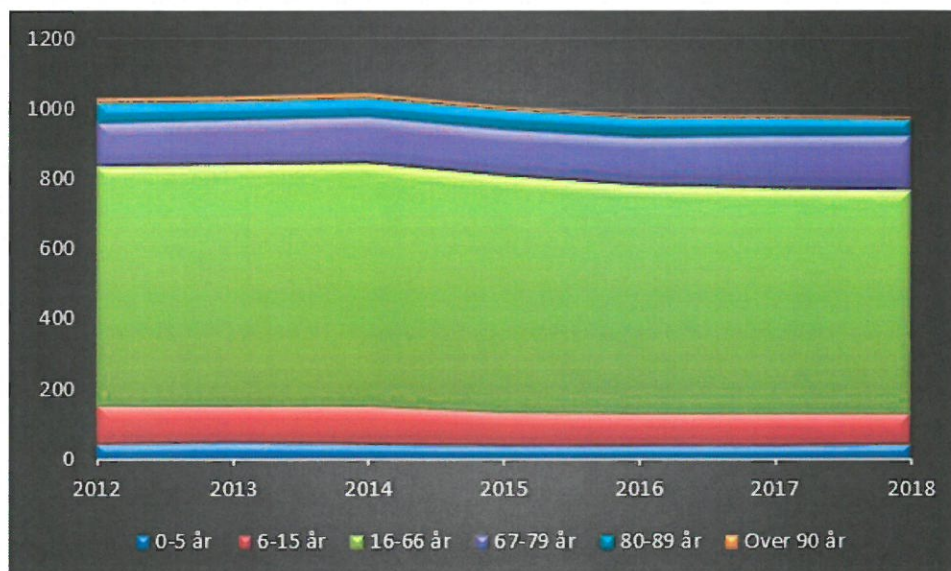
Folketallet er den viktigste faktoren i beregningen av rammeoverføringer. Nedgang i folketall fører til kutt i rammeoverføringer som igjen fører til at det er vanskeligere for kommunene å ha samme nivå på tjenestetilbudet.

Berlevåg kommune har de siste årene hatt en nedgang i folketallet. Pr 1. juli 2018 var innbyggertallet 981 innbyggere.

Demografien viser at det blir stadig færre barn/unge. I perioden 2012 til 2018 har det vært en nedgang i aldersgruppen 0-15 år med 22 innbyggere.

Figuren nedenfor viser utviklingen i folketallet fordelt på de ulike aldersgruppene:

Utviklingen i innbyggertallet påvirker inntektssiden (skatt og rammetilskudd), samt utgiftssiden gjennom hvilke tjenestetilbud kommunen skal prioritere i framtiden.

Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) beregner hvordan kommunesektorens utgifter påvirkes av den demografiske utviklingen. Befolkningsendringer påvirker kommunens samlede utgiftsbehov til velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorg.

Utviklingen i de frie inntektene:

tall i 1000	Regnskap					Budsjett
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skatt	21 001	20 462	20 445	22 785	25 243	22 711 ¹
Rammetilskudd	61 472	63 234	62 624	62 225	63 564	64 989
Sum frie inntekter	82 473	83 696	83 069	85 010	88 807	87 700

Figuren viser at det bortsett fra i 2015 har vært en liten økning i rammeoverføringer. Økningen fra 2016 til 2017 skyldes i hovedsak at kommunene fikk beholde merinntekten på skatteinngangen. Denne ekstra skatteinntekter ble ikke videreført, og inntekten blir dermed redusert igjen fra 2018.

Kommunen bruker prognosemodellen som er utarbeidet av KS til å beregne rammeoverføringene i planperioden. Prognosemodellen er oppdatert etter at Statsbudsjettet ble lagt fram 8. oktober. Enkeltelementene i skatt og rammetilskudd for 2019 og for økonomiplanperioden framkommer i tabellen nedenfor. Endringer i inntektssystemet og Statsbudsjettet er innarbeidet.

Rammetilskudd (mill.kr)	2018	2019	2020	2021	2022
Innbyggertilskudd	23 441	24 240	24 336	24 373	24 375
Utgiftsutjevning	14 012	13 166	13 191	13 200	13 200
Overgangsordninger (INGAR)	719	961	525	72	-52
Saker særskild fordeling *)	103	111	111	111	111
Nord-Norge-tilskudd	7 936	8 092	8 059	8 059	8 059
Småkommunetilskudd	12 005	12 341	12 341	12 341	12 341
Ordinært skjønn	1 800	1 580	1 580	1 580	1 580
Endringer saldert budsjett	4				
Sum rammetilskudd ekskl. inntektsutj.	60 020	60 491	60 143	59 736	59 614
Netto inntektsutjevning	4 186	4 352	4 352	4 352	4 352
Sum rammetilskudd	64 206	64 843	64 495	64 088	63 966
Skatt på formue og inntekt	23 867	23 878	23 878	23 878	23 878
SUM SKATT OG RAMMETILSKUDD	88 073	88 721	88 373	87 966	87 844

Innbyggertilskudd før omfordeling blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Tilskuddet per innbygger for 2019 er kr 24 710. Dette er en økning på kr 984 per innbygger sammenlignet med 2018. Deretter skjer det en omfordeling mellom kommunene på grunn av utgiftsutjevningen, korreksjons-ordningen for elever i statlige og private skoler og inntektsgarantiordningen (INGAR). Videre

¹ Budsjettet skatt 2018 i den første tabellen er fra statsbudsjettet som ble vedtatt i desember 2017. I tabellen nedenfor er det budsjettet skatt for 2018 etter at statsbudsjettet er lagt fram 8. oktober.

korrigeres innbyggertilskudd for inntektsutjevningen. Det er brukt innbyggertall per 1.7.2018 i beregningene for rammeoverføringen.

Forskjellen mellom landets kommuner er til dels store når det gjelder kostnadsstruktur, demografiske sammensetninger mv. Både etterspørselen etter kommunale tjenester og kostnadene ved tjenesteytingen vil derfor variere mellom kommunene. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp slike variasjoner. En tar fra de relativt sett leddrevne kommunene og gir til de relativt sett tungdrevne. Berlevåg kommune har en reduksjon i utgiftsutjevningen fra 2018 til 2019 med kr 846 000.

Inntektsgarantitilskudd (INGAR) er en overgangsordning som skal gi en mer helhetlig skjerming mot plutselig svikt i rammetilskuddet, og dermed øke fleksibiliteten og forutsigbarheten i inntektssystemet. Inntektsgarantiordningen ser på den totale endringen i rammetilskuddet. Det er økning i INGAR på kr 242 000 fra 2018 til 2019. Det er vanskelig å lage gode prognoser for INGAR fremover i planperioden. Det er gjort et forsøk i prognosemodellen, men tidligere historikk viser at slike anslag er lite treffsikre. INGAR reberregnes hvert år som følge av eventuelle endringer i rammetilskuddet og i Statsbudsjettet er det gjort beregninger kun for 2019. I beregningen brukes innbyggertall per 1. juli 2018.

Nord-Norgestilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel. Tilskuddet beregnes på grunnlag av en sats per innbygger. Til grunn for beregningen ligger befolkningstall per 1. januar året før budsjettåret, dvs. at det for 2019 er folketallet per 1. januar 2018 benyttet. Satsen for 2019 for Finnmarks-kommunene er økt med kr 224 per innbygger fra 2018 og er kr 8 232 per innbygger.

Småkommunetilskuddet blir gitt til kommuner med færre enn 3 200 innbyggere. For å få tilskuddet, må kommunen ha hatt en gjennomsnittlig skatteinntekt de tre siste årene som er lavere enn landsgjennomsnittet. Satsen for småkommunetilskuddet er økt med kr 336 000 fra 2018.

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Det er Fylkesmannen i Finnmark som fordeler det ordinære skjønnnet til finnmarkskommunene. Fordelingen baseres på retningslinjer fra departementet. Som følge av endringene som er nevnt ovenfor angående skjønnsmidlene, har kommunen fått en reduksjon i skjønnnet på kr 220 000 fra 2018 til 2019. Fra 2017 har kommunen totalt fått kr 1 220 000 i redusert skjønnsmidler.

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommunene og fylkeskommuner. De kommunale skattørene for personlig skattytere foreslås redusert med 0,25 prosentpoeng fra 2018 til 2019. Ny skattøre blir da 11,55 %.

Eiendomsskatt:

Eiendomsskatten er en kommunal skatt på fast eiendom. I forslaget til Statsbudsjett for 2019 fremkommer det at eiendomsskattesatsen og skattegrunnlaget skal reduseres. I lovproposisjonen (Prop. 1 LS 2018-2019) foreslås ytterligere innstramminger i eiendomsskatten. Endringene foreslås vedtatt med virkning fra skatteåret 2020.

Følgende forslag er lagt fram:

1. Redusert maksimal eiendomsskattesats

Regjeringen foreslår at maksimal skattesats for bolig- og fritidseiendommer reduseres fra syv til fem promille.

Per i dag beregnes eiendomsskatten på boliger- og fritidseiendommer ut fra 2 promille.

2. Redusert eiendomsskattegrunnlag for bolig- og fritidseiendommer

Regjeringen foreslår videre å innføre et tak på skattegrunnlaget for bolig- og fritidseiendommer ved at det innføres en regel med bruk av obligatorisk reduksjonsfaktor i markedsverdien. Det foreslås at reduksjonsfaktoren settes til 30 %.

For de kommuner som allerede bruker Skatteetatens formuesgrunnlag på boligeiendommer vil den foreslåtte reduksjonsfaktoren på 30 % innebære en økning i reduksjonsfaktor på 10 % sammenlignet med dagens ordning, da kommuner som bruker Skatteetatens formuesgrunnlag i dag må bruke en reduksjonsfaktor på 20 % (på disse eiendommene).

Berlevåg kommune bruker i dag Skatteetatens formuesgrunnlag på boliger og vil derfor få en økning på 10 %, mens på fritidseiendommene som er taksert, må reduksjonsfaktoren på 30 % brukes. Per i dag er det ikke oversikt over mye inntektene vil bli redusert med dette forslaget.

3. Obligatorisk bruk av formuesgrunnlag for boligeiendommer

Den obligatoriske bruken av formuesgrunnlag foreslås for på en mest mulig hensiktsmessig måte å kunne innføre en obligatorisk reduksjonsfaktor som nevnt i punkt 2.

Kommunene må fortsatt måtte taksere de eiendommer som ikke får formuesgrunnlag fra Skatteetaten. Dette gjelder bl.a. våningshus og fritidseiendommer. Det opplyses at det pågår et arbeid for å forbedre verdsettelsesmetoden for fritidseiendommer.

4. Overgangsregel for obligatorisk bruk av formuesgrunnlag.

For å ta i bruk Skatteetatens formuesgrunnlag for eiendomsskatt på boligeiendommer foreslås det en overgangsregel for skatteårene 2020 til 2023.

KSE (KS Eiendomsskatteforum) mener at med de foreslåtte endringene reduseres kommunens handlingsrom og handlingsfrihet. Forslaget om obligatorisk bruk av

Skatteetatens forslag innebærer også et steg i retning av statliggjøring av eiendomsskatten.

De økonomiske konsekvensene av lovforslagene er foreløpig ikke avklart, da flere kommuner kan gjøre en rekke tiltak for å begrense konsekvensene. Kommuner som rammes av lovendringen kan for å kompensere et eventuelt tap:

- Redusere eller fjerne bunnfradraget.
- Øke eiendomsskattesatsen innenfor lovens rammer dersom denne er lavere enn 5 promille.
- Fjerne en eventuell lokal, ulovfestet reduksjonsfaktor

Den endelige virkningen av lovforslaget vil man først se etter utløpet av overgangsperioden.

Kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner

I forbindelse med statsbudsjettet 2018 vedtok Stortinget å frita produksjonsutstyr og installasjoner for eiendomsskatt fra og med 2019. Regelendringen skal fases inn over syv år.

Endringene vil redusere eiendomsskatten til kommunene. Regjeringen foreslår å sette av 71 mill. kr. i 2019 til å kompensere kommuner som får lavere inntekter som følge av lovendringene.

Lønns- og prisvekst, endringer i pensjonsutgifter:

Lønnsvekst:

Regjeringen anslår at veksten i gjennomsnittlig årslønn er 3,25 % i 2019. For resten av planperioden er det lagt inn en årlig lønnsvekst på 2,5 %

Prisvekst:

Fra 2018 til 2019 forventes det en konsumprisvekst på 1,5 %. Det er kun innarbeidet prisvekst for 2019 på et par av de største avtalene kommunen har. Utover det er det ikke gitt kompensasjon for utgiftsvekst for enhetene per år i økonomiplanperioden, altså en reell innstramming.

Premieprognose pensjon 2019:

Det er bare enkelte mindre endringer i premie- og tilskuddssatsene for 2019. I alle pensjonsordningene bortsett fra i sykepleierordningen, er det marginal økning i forsikringspremiesatsene. I sykepleierordningen er det en liten nedgang i satsen for forsikringspremie. Satsene for administrasjonsreservepremie er redusert.

Det forventes en økning i reguleringspremien, men ikke i sykepleierordningen hvor det forventes nedgang i reguleringspremien sammenlignet med 2018. Til grunn i anslaget ligger en forventet årslønnsvekst på 3,2 % i 2019.

Reguleringspremien skal dekke økte pensjonsforpliktelser som følge av lønnsvekst og økning i folketrygdens grunnbeløp.

KLP har beregnet at pensjonskostnaden for Berlevåg kommune, samlet sett for alle ordningene, vil bli ca. kr. 8,8 mill. Estimert innbetalt premie for alle ordningene i KLP er beregnet til ca. 11 mill. kr. i tillegg kommer kostnad og premie i Statens Pensjonskasse (SPK). Beregnet kostnad i SPK er ca. 1,5 mill. kr., mens forventet innbetalt premie til SPK er ca. 1,6 mill. kr. Totalt for begge pensjonsselskapene er det forventet innbetalt premie i 2019 på 12,6 mill. kr.

Pensjon styres av to forskjellige regelverk:

- Forsikringsloven/Finanstilsynet regulerer hvordan forsikringselskapene skal beregne premiene og bygge opp reserver. Det vil si hvor mye kommunene skal innbetale i premie.
- Kommuneregnskapsforskriften regulerer hvordan kommunen skal beregne og føre pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser. Pensjonskostnaden påvirker resultatet i regnskapet.

Forskjellige regler gir forskjellige resultater. Pensjonskostnaden blir ikke lik premien (innbetalingen).

Det er i budsjettet for 2019 budsjettert med ca. kr 12,5 mill. til pensjonspremie. Dette skal dekke både reguleringspremie og pensjonspremie både til KLP og SPK. Det presiseres at utgifter til reguleringspremie avhenger blant annet av framtidige lønnsoppgjør, utvikling i folketrygdens grunnbeløp, samt forventet avkastning i finansmarkedet. Det knytter seg derfor usikkerhet rundt anslaget.

ANDRE INNTEKTER:

Aksjeutbytte fra Varanger Kraft ligger inne med 2,1 mill. kr.

Brukerbetaling barnehagen:

Regjeringen foreslår å utvide ordningen med gratis kjernetid i barnehage til å inkludere toåringer fra familier med lav inntekt.

Fra før har regjeringen innført en nasjonal ordning som gir 3-,4- og 5-åringer fra lavinntektsfamilier gratis kjernetid.

I dag gir ordningen barn som bor i husholdninger med samlet årsinntekt under 533 500 kr. rett til å få 20 timer gratis oppholdstid i barnehage per uke. Regjeringen viderefører det nasjonale kravet til redusert foreldrebetaling, dvs. at en husholdning ikke skal betale mer enn seks prosent av inntekten sin for en barnehageplass.

Fra 1. januar 2019 blir maksprisen på en barnehageplass kr 2 990 per måned. Regjeringen foreslår at maksimalprisen settes til kr 3 040 per måned fra 1. august 2019. Økningen i maksimalpris vil gi rom for å utvide ordningen med gratis kjernetid, nye studieplasser for barnehageutdanning og rekrutteringstiltak for å øke barnehagebruken blant minoritetsspråklige i utsatte byområder. I 2018 er maksimalprisen kr 2 910 per måned.

KOMMUNENS INVESTERINGSBUDSJETT:

Nye investeringer vil alltid medføre driftskonsekvenser i forma av økte rente- og avdragsutgifter, og investeringer i nye bygninger vil i tillegg medføre økte FDV utgifter (forvaltnings-, drift- og vedlikeholdsutgifter).

Tabellen nedenfor viser forslaget til investeringsprosjekter i planperioden:

Budsjettskjema 2B:	2019	2020	2021	2022	Sum
Til investering i anleggsmidler					øk.plan periode
<i>Fordelt slik:</i>					
A Berlevåg basseng	69 563 000	0			69 563 000
B Påkostning ledningsnett vann	2 310 000	3 570 000			5 880 000
C Påkostning ledningsnett avløp	990 000	1 530 000			2 520 000
D VA-nettet Kongsfjord	4 900 000				4 900 000
E Barnehagen utebod	250 000				250 000
F Kjøp av traktor fra Kirkelig Fellesråd	385 000				
G KLP - egenkapitaltilskudd	438 000	438 000	438 000	438 000	1 752 000
SUM INVESTERINGER	78 836 000	5 538 000	438 000	438 000	84 865 000

Finansiering	2019	2020	2021	2022	SUM
Bruk av nye lån	-63 850 000	-5 100 000	0	0	-68 950 000
Bruk av tidligere opptatte lån	0				0
Bruk ub. Investeringsfond	-438 000	-438 000	-438 000	-438 000	-1 752 000
Tilskudd		0			0
Bruk av disposisjonsfond	-508 000				-508 000
MVA refusjon investering	-14 040 000	0	0	0	-14 040 000
SUM FINANSIERNG	-78 836 000	-5 538 000	-438 000	-438 000	-85 250 000

Låneopptakene både i 2019 og 2020 er beregnet etter en løpetid på 40 år.

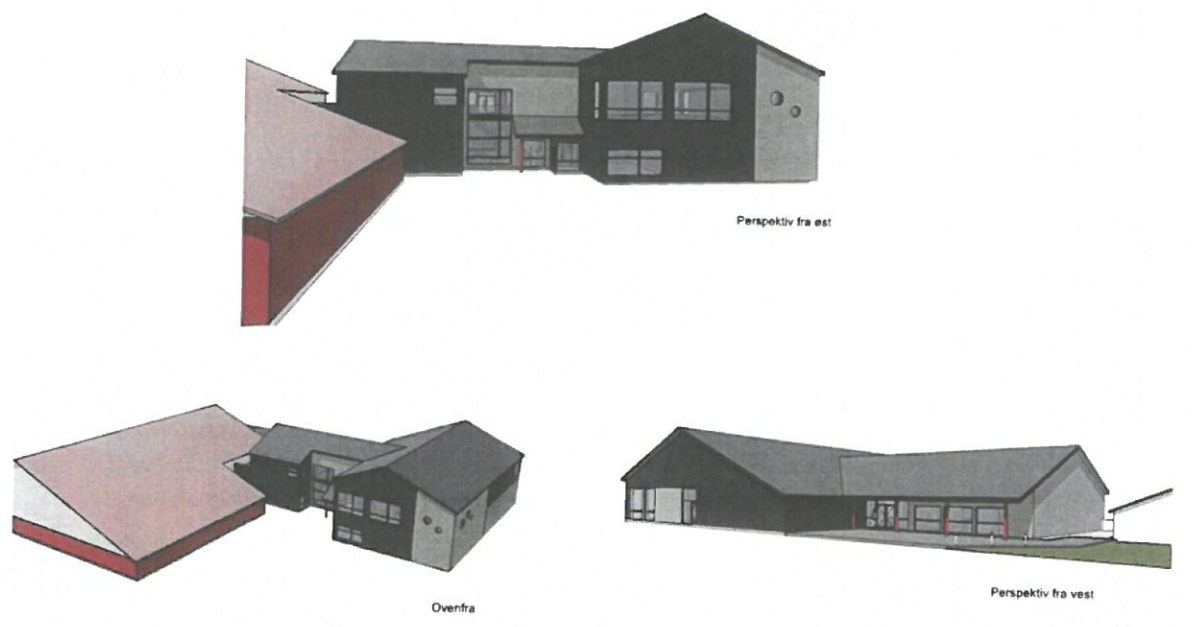
Investeringsbudsjettet er ettårig, altså årsuavhengig, og alle midler er frie og anses som felles finansiering av investeringsporteføljen. Unntaket er øremerket finansiering fra andre.

A) Berlevåg basseng:

Kommunestyret vedtok i desember 2017 bygging av nytt basseng på 12,5 meter i tilknytning til idrettshallen. I tillegg til basseng skulle det være lokale for ungdomsklubb, styrketreningsrom, aerobicrom og lokale for tannlegen. Prosjektet var beregnet til 75 mill. kroner inkl. mva. I og med at kommunen får merverdiavgiften refundert, ville kommunen måtte lånefinansiere kr 60 millioner.

På nyåret ble bassengprosjektet lagt ut på anbud og totalsummen endte på over 90 mill. kr. Det var langt utover den vedtatte økonomiske rammen for prosjektet. Saken ble derfor fremmet for formannskapet den 08.03.18 hvor det ble vedtatt at alt av avtaler skulle termineres og prosjektet skulle tas videre i egen regi.

Tegningsgrunnlaget med romfunksjoner ble opprettholdt, men bygningsgeometrien ble forenklet betraktelig. I mars ble det lyst en begrenset anbudskonkurranse. Juli og august ble brukt til forhandling og kontrahering, og i september ble det foretatt en endelig bestilling av et aktivitetsbygg med 25 m basseng til kr 85 650 000 eksklusiv mva.

Tannklinikken vil generere leieinntekter, mens de andre funksjonene vil generere følgende spillemidler:

• Basseng med hev/senk	Kr 12 500 000
• Garderobesett	Kr 500 000
• Aktivitetsrom	Kr 700 000
• Sosialt rom	Kr 500 000
• Lager	Kr 300 000
• Tilskuddssats Finnmark	Kr 3 625 000
• Ungdomsklubb	Kr 1 000 000
SUM SPILLEMIDLER	KR 19 125 000

Berlevåg kommune har fått forhåndsgodkjenning på spillemidlene. Det er ikke gitt garanti for når midlene utbetales, men tilbakemeldingen er at midlene betales over 3 år.

I budsjettforslaget brukes midlene til å betale ekstraordinært ned på lånet.

B og C) VAR tjenesten:

I budsjettet for 2019 er det planlagt å skifte rør Granbakken/Stenbakken og for 2020 er det planlagt å skifte rør i Astrupgate.

D) VA-nettet i Kongsfjord

I forbindelse med anleggelse av et fiskemottak, foreslås det å legge om deler av VA-nettet i Kongsfjord. Eksisterende nett fra krysset Berlevåggata/Fiskeværsveien til Framnes planlegges i tilfelle lagt om, og det skal etableres nye vann- og spillvannsledninger med tilhørende kummer, en ny pumpestasjon og en ny slamavskiller. Veien blir lagt om iht. vedtatt reguleringsplan.

Målsettingen er å heve sikkerhet, kvalitet og kapasitet på VA nettet for nåværende og fremtidig utbygging, samt avskjære utslippene ved å føre til dypere vann på Framnes.

Det har ikke blitt utført rehabiliteringsprosjekter av vesentlig grad i Kongsfjord, behovet for oppgradering av nettet vurderes derfor som relativt stort.

E) Barnehagen Utebod

Barnehagen har behov for en utebod til å lagre sykler, rullestoler, sittestoler osv.

F) Kjøp av traktor fra Kirkelig Fellesråd

Dersom Teknisk enhet skal overta vaktmestertjenesten til Kirkelig Fellesråd/Menighetsråd, så har Fellesrådet ikke behov for traktoren. Det er derfor lagt inn forslag om at traktoren kjøpes ut av leasingavtalen og at teknisk enhet overtar den. Teknisk enhet har ikke kapasitet på hjullasteren de har i dag til å brøyte kirkegårdene og kirka i tillegg til de kommunale byggene.

Driftskonsekvensene ved å overta vaktmestertjenesten ligger inne som tiltak under driftsbudsjettet.

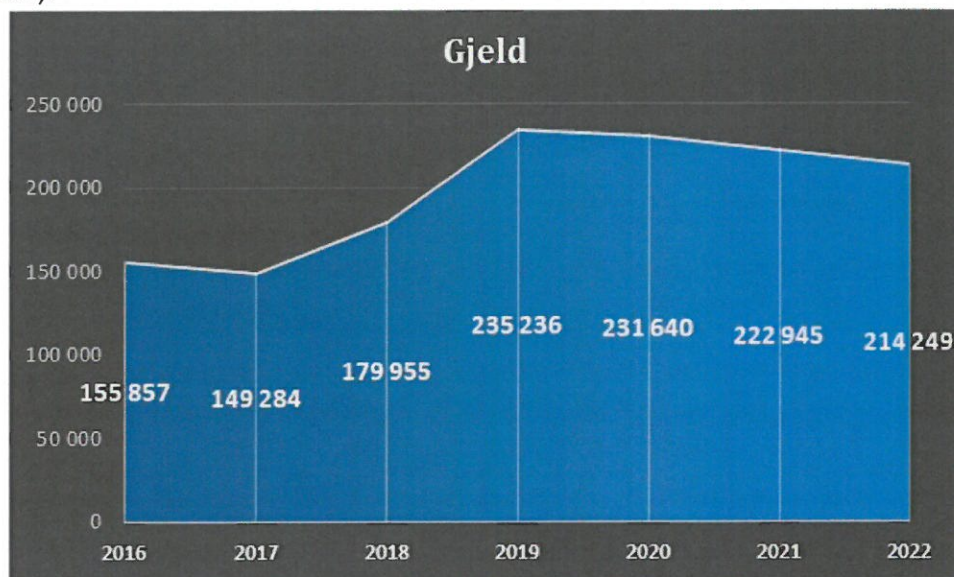
G) Egenkapitaltilskudd KLP:

Medlemmer av KLP plikter årlig å betale egenkapitaltilskudd til KLP. Dette er nødvendig for å gi KLP tilfredsstillende soliditet.

GJELD, RENTER OG AVDRAG:

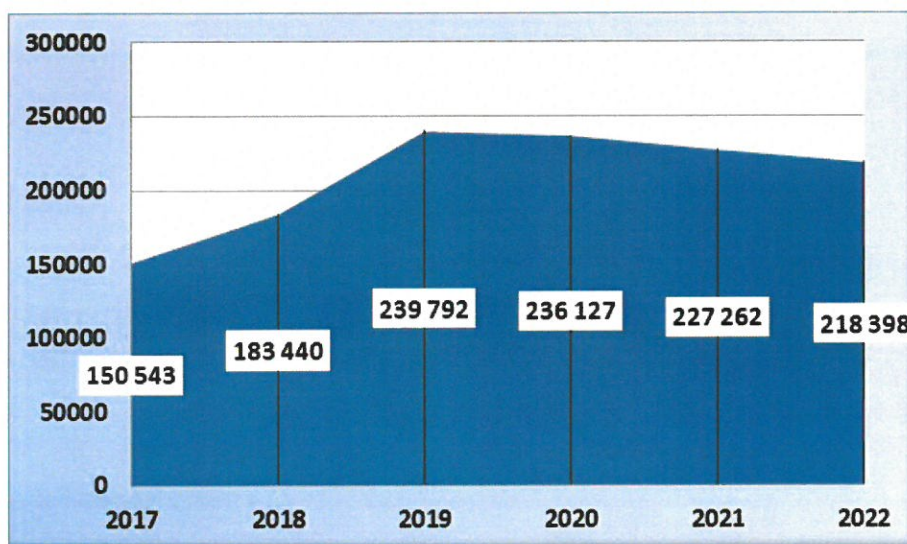
Langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) var ved utgangen av 2017 kr. 149,2 mill. Nedgangen på ca. 6,6 mill. kr. skyldes at kommunen kun tok opp lån i Husbanken til videreutlån på 1 mill. kr. Avdrag på lån utgjorde ca. 7,7 mill.kr., så kommunen fikk dermed redusert lånegjelden. Ved utgangen av 2017 hadde kommunen brukt alle de ubrukte lånemidlene til å finansiere investeringsprosjektene i 2017.

I budsjettforslaget for planperioden er det foreslått låneopptak på 63,8 mill. kr i 2019 og 5,1 mill. kr. i 2020. Dette vil gi kommunen følgende gjeldsutvikling i planperioden (tall i 1000):

Kommunen vil nå en topp i 2019 med 235,2 mill. kr. i gjeld. Nedgangen fra 2020 skyldes at kommunen betaler mer i avdrag enn det opptas i ny gjeld.

Kommunen vil i planperioden ha følgende brutto lånegjeld per innbygger²:

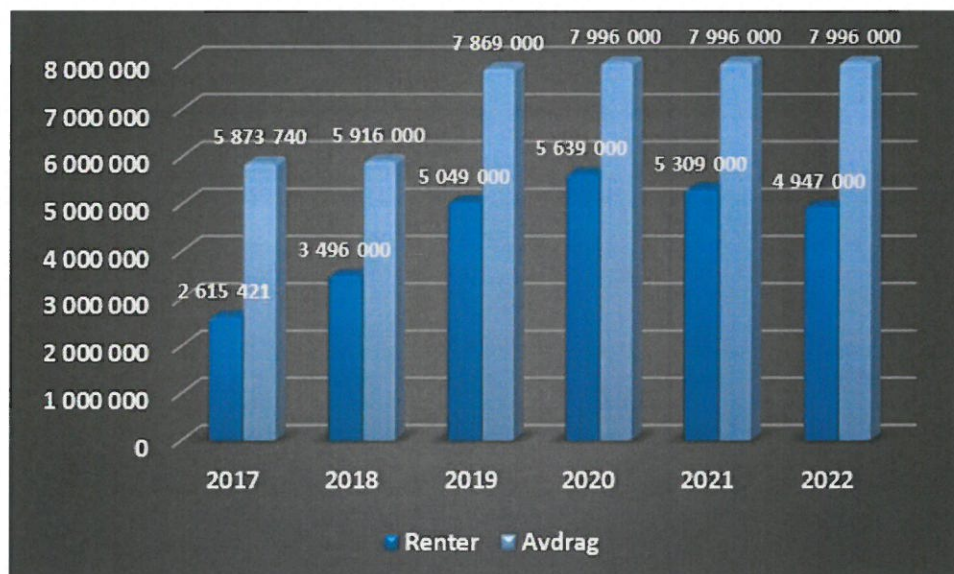
² Forutsatt uendret innbyggertall.

Tallene er ekskl. lånegjelden i foretaket. Tabellen viser brutto lånegjeld per innbygger.

I tillegg til kommunens lånegjeld er kommunen ansvarlig for gjelden til Berlevåg Havn KF. Ved inngangen av året hadde foretaket en gjeld på 44,7 mill. kr. I mai 2018 tok foretaket opp kr 46 mill. til å finansiere årets investeringsprosjekter, og 11. oktober vedtok kommunestyret et låneopptak til på 7 mill. kr. til kjøp av brakkerigg. Ved utgangen av 2018 vil foretakets gjeld være 95,2 mill. kr. Totalt utgjør kommunens og foretakets gjeld ved utgangen av året ca. 275,2 mill. kr.

Investeringsplanen medfører følgende rente- og avdragsbelastning i driftsbudsjettet i planperioden:

	Regnskap	Budsjett				
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Renter	2 615 421	3 496 000	5 049 000	5 639 000	5 309 000	4 947 000
Avdrag	5 873 740	5 916 000	7 869 000	7 996 000	7 996 000	7 996 000
SUM	8 489 161	9 412 000	12 918 000	13 635 000	13 305 000	12 943 000

Økte utgifter til renter og avdrag gjennom økonomiplanen innebærer i utgangspunktet en innsnevring av allerede trange rammer i driftsbudsjettet. Økningen i renter og avdrag fra 2017 til budsjettet for 2019 er på ca. 4,4 mill. kr. Denne økningen i tillegg til reell nedgang i rammeoverføringer medfører at det må foretas store kutt i driften. Den forholdsvis sterke gjeldsveksten betyr også at kommunen blir mer sårbar for mulige framtidige økninger fra det historiske lave rentenivået som har vært.

I september økte Norges Bank styringsrenten fra 0,50 % til 0,75 %. Dette er den første renteøkningen i Norge på 7,5 år. Rentebanen som Norges Bank har satt for prognoseperioden indikerer en styringsrente på rundt 2 % i desember 2021. Dette betyr ytterligere fem renteøkninger i planperioden. Videre bekrefter Norges Bank at neste renteøkning mest sannsynlig vil skje i løpet av første kvartal 2019³.

³ Norges Bank – Pengepolitisk rapport 3/2018

På bakgrunn av rapporten fra Norges Bank har Kommunalbanken lagd et forslag til budsjettrenter som kommuner kan bruke i budsjetteringen for perioden 2019-2022.

År	KBN budsjetterte Lånerente lange lån	Renter brukt i budsjettforslaget
2019	2,04	2,1
2020	2,49	2,5
2021	2,92	2,5
2022	2,84	2,5

Forslag til investeringsbudsjettet for planperioden gir følgende hovedoversikt investering:

HOVEDOVERSIKT INVESTERING	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-2 804 610	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0	0	-6 041 000	-6 041 000	-7 043 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 517 197	-7 866 000	-14 040 000	0	0	0
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-3 969	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
SUM INNTEKTER (L)	-4 325 776	-7 868 000	-14 042 000	-6 043 000	-6 043 000	-7 045 000
Lønnsutgifter	5 424	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	8 423 176	35 855 000	64 358 000	5 100 000	0	0
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	0	0	0	0	0	0
Overføringer	1 517 197	7 866 000	14 040 000	0	0	0
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	9 945 797	43 721 000	78 398 000	5 100 000	0	0
Avdragsutgifter	1 796 209	600 000	700 000	6 641 000	6 641 000	7 643 000
Utlån	827 499	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	472 733	438 000	438 000	438 000	438 000	438 000
Dekning tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	30 375	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	1 343	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	3 128 159	1 040 000	1 140 000	7 081 000	7 081 000	8 083 000
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	8 748 181	36 893 000	65 496 000	6 138 000	1 038 000	1 038 000
Bruk av lån	-5 566 019	-35 855 000	-63 850 000	-5 100 000	0	0
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1 497 947	-600 000	-624 000	-600 000	-600 000	-600 000
Overføringer fra driftsregnskapet	-200 000	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-200 000	0	-508 000	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-40 851	0	-76 000	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-918 102	-438 000	-438 000	-438 000	-438 000	-438 000
Bruk av bundne investeringsfond	-325 262	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-8 748 181	-36 893 000	-65 496 000	-6 138 000	-1 038 000	-1 038 000
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	0	0	0	0	0	0

På linjen for overføring med krav til motytelse er spillemidlene som er fordelt over 3 år. Denne inntekten blir brukt til å betale ned på lånet, jfr. linjen for avdragsutgifter. I følge forskrift om årsbudsjett for kommuner § 12 Økonomiske oversikter skal budsjettskjema 2A vedtas. For planperioden ser budsjettskjema 2A for Berlevåg kommune slik ut:

BUDSJETTSKJEMA 2A	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Investeringsbudsjett	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Investeringer i anleggsmidler	9 945 797	43 721 000	78 398 000	5 100 000	0	0
Utlån og forskutteringer	827 499	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	472 733	438 000	438 000	438 000	438 000	438 000
Avdrag på lån	1 796 209	600 000	700 000	6 641 000	6 641 000	7 643 000
Dekning av tidligere års udekket						
Avsetninger	31 718	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Årets finansierungsbehov	13 073 957	44 761 000	79 538 000	12 181 000	7 081 000	8 083 000
<i>Finansiert slik:</i>						
Bruk av lånemidler	-5 566 019	-35 855 000	-63 850 000	-5 100 000	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-2 804 610	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	0	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 517 197	-7 866 000	-14 040 000	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-1 497 947	-600 000	-624 000	-6 641 000	-6 641 000	-7 643 000
Andre inntekter	-3 969	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum ekstern finansiering	-11 389 742	-44 323 000	-78 516 000	-11 743 000	-6 643 000	-7 645 000
Overført fra driftsregnskapet	-200 000	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-1 484 215	-438 000	-1 022 000	-438 000	-438 000	-438 000
Sum finansiering	-13 073 957	-44 761 000	-79 538 000	-12 181 000	-7 081 000	-8 083 000
Udekket/udisponert						

KOMMUNENS DRIFTSBUDSJETT:

Økonomibestemmelsene i kommuneloven bygger på prinsippet om at løpende utgifter skal finansieres av løpende inntekter. Hensynet bak denne grensdragningen er at kommuner ikke skal legge seg på et høyere aktivitetsnivå i den løpende driften enn det som kan finansieres av løpende inntekter. Det vil si at sum driftsutgifter bør være lavere enn sum driftsinntekter slik at kommunen får et positivt driftsresultat.

Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

På grunn av ressursmangel samt innføring av eiendomsskatt våren 2018, ble konsekvensjustert budsjett dessverre ikke lagt fram for kommunestyret på junimøte. Ledergruppen begynte å jobbe i september med konsekvensjustert budsjett. Første budsjettmøte i ledergruppen var 24.09.18.

I første budsjettutkast var det kun bassenget og VAR-prosjektene i Berlevåg som var lagt i investeringsbudsjettet. Med kun disse to prosjektene viste budsjettoversikten merforbruk i planperioden på mellom 2 mill. kr. i 2019 og 4,4 mill. kr i 2022. I budsjettforslaget var det ikke lagt inn verken rentebuffer eller avsetninger.

Etter møte ble det meldt inn 3 investeringsprosjekter til, påkostning VA-nettet i Kongsfjord, utebod til barnehagen og kjøp av traktor fra Kirkelig Fellesråd/Menighetsråd.

Ledergruppen har hatt to arbeidsmøter til med fokus på budsjett. Dette har resultert i at budsjettet for 2019 er kommet i balanse, men netto driftsresultat som bør utgjøre 1,75 % av sum driftsinntekter (resultatgrad) er -0,76 % i 2019, altså negativ. For å få en positiv resultatgrad 1,75 % må kommunen kutte ytterligere 3 mill. i driften fra 2019. For resten av planperioden må det foretas ytterligere kutt eller økning i inntekter. Det er kommet signaler om at det vil bli satt opp flere nye vindmøller på Raggovidda. Berlevåg kommune mottar i dag 3,6 mill. kr fra Varanger Kraftvind AS i eiendomsskatt for de møllene som er i drift i dag. Dersom det blir satt opp ytterligere 12 møller kan kommunen, ut fra de forutsetningene som er kjent per i dag, klare å gå i balanse i 2021.

Tabellen nedenfor viser foreløpig over-/underskudd i økonomiplanperioden, samt en oversikt over innmeldte tiltak i perioden.

FORMANNSKAPET 31. OKTOBER 2018	2019	2020	2021	2022
Over-/underskudd konsekvensj. budsjett	585 661	1 502 275	2 905 287	3 599 326
Totale driftskostnader fra inv.budsjett	157 300	449 122	542 257	535 275
Valgte driftstiltak	-844 926	-958 178	-955 233	-952 213
Over-/underskudd budsjettversjon	-101 965	993 219	2 492 311	3 182 388
PRIMÆRHELSETJENESTEN				
3330 - Legetjenesten, Reduksjon vaktgodtgjørelse	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
HELSE OG OMSORG (HELSEBYGG)				
3902 - Prosjekt, Mulighetsstudie Berlevåg Helsecenter	400 000	0	0	0
TEKNISK DRIFT				
4100 - Innsparingstiltak, red. lønnsutgifter	-404 874			
4101 - Overta Vaktmestertj. fra Kirkelig Fellesråd	114 948	117 822	120 767	123 787
4420 - Brukerbetaling voksne, Stortua	-33 000	-33 000	-33 000	-33 000
4440 - Brukerbetaling for voksne, Idrettshallen	-122 000	-122 000	-122 000	-122 000
4440 - Drift Bassengbygg	0	79 000	79 000	79 000
4640 - Pålegg om opprydding, Vargvikholmen	200 000			

Reduksjon vaktgodtgjørelse:

I forbindelse med utlysning av legestillinger i en ny legeordning legges fast lønn inn som hovedregel. Dette gir mulighet til innsparinger på legevaktgodtgjørelse. Dette avhenger av om vi klarer å rekruttere leger og turnuslege til denne ordningen. Vi har trua, men vil allikevel signalisere at hvis det ikke lykkes, må vi komme tilbake med ny regulering. Beregnet innsparing til 1 mill. kr. hvert år i planperioden.

Mulighetsstudie Nye Berlevåg helsesenter:

Berlevåg helsesenter er i en slik forfatning at noe må gjøres for å tilfredsstille fremtidige krav og behov. I disse dager brukes store ressurser på midlertidig vedlikehold uten å løse hovedproblemet og behovene vil øke i årene fremover. Det viktigste er allikevel boforholdene til våre beboere. På flere rom finnes ikke bad og toalett så beboerne må ut av rommet og over gangen i nødvendig ærend. Dette er ikke verdig. Arbeidsforholdene for ansatte er vanskelige, særlig i pleien er det trange arbeidsforhold på rommene.

I forskrift for sykehjem står følgende: Sengerommene skal som hovedregel være enerom. Sengerommene skal ha en størrelse og utforming som forenkler stellet av sengeliggende pasienter. Rommene bør ha uttak for telefon. Det skal være et WC-rom i tilknytning til hvert sengerom.

Statistikk viser - andel plasser i enerom i pleie og omsorgsinstitusjoner 2017:
Berlevåg 55,6%. Loppa 94,7%. Hasvik 100%. Landet 95%

Statistikk viser - andel plasser i brukertilpasset enerom med eget bad og toalett 2017:
Berlevåg 44,4%. Loppa 94,7%. Hasvik 100%. Landet 83,9%

Mulighetsstudien vil synliggjøre behov og være en positiv investering i fremtiden, både økonomisk og ikke minst for våre beboere.

Tiltak: Det gjennomføres en mulighetsstudie for nye Berlevåg helsesenter i 2019.

Innsparingstiltak, reduksjon i lønnsutgifter:

Teknisk konsulent er innvilget permisjon frem til 01.10.19. Foreslår å la stillingen stå vakant. Reduserte utgifter for 2019 blir ca. 405 000 kr.

Overta vaktmestertjenesten fra Kirkelig Fellesråd/Menighetsråd:

Teknisk enhet er blitt spurt om å overta vaktmestertjenesten på kirkegårdene og i kirken/kapellet. Dette utgjør en 70% stilling og teknisk har da behov for å søke etter ny vaktmester. For å få noen til å søke på stillingen bør det lyses ut en 100% stilling. Ved å legge disse oppgavene til teknisk blir vaktmestertjenesten til menigheten mindre sårbar ved sykdom/fravær, samt det er lettere å få utført oppgaver hvor det er behov for flere ressurser.

Forslaget fra menigheten er at vi får 70% av lønnskostnadene og at teknisk da må dekke 30% selv på denne stillingen. De ønsker å holde igjen 30% av lønnskostnadene for å dekke inn klokkestjenesten: gudstjenester, begravelser og lignende.

Ledergruppen anbefaler ikke at teknisk enhet påtar seg disse arbeidsoppgavene uten å få tilført 100% av lønnsmidlene, da dette vil føre til økte lønnsutgifter.

Menigheten må da selv dekke inn søndagsarbeid som ikke utføres av teknisk.

Alternativet er at menigheten lyser ut en 100% stilling og utfører arbeidsoppgavene selv slik de gjør i dag.

Brukerbetalinger for voksne, Stortua

Brukerbetaling for voksne på Stortua. Idrettslag og lag/foreninger faktureres høst og nyttår etter tildeling av timer på Stortua, på samme måte som forslag om brukerbetaling for voksne i idrettshallen. Dette før å øke inntekten på utleie for å kunne utføre mer vedlikehold, samt effektivisere driften av bygget med tanke på tildelte timer.

Det er tatt utgangspunkt i følgende satser:

- Leie av Stortua, idrettslag, lag/foreninger 100kr/t

Dette gjelder fast utleie, arrangementer blir regulert under utleie av kommunale bygg.

I utregningen er følgende tatt som utgangspunkt i uken 37 uker i året:

- 5t Hornmusikken

- 4t aerobic

Brukerbetalinger for voksne, Idrettshallen:

Brukerbetaling for voksne på idrettshallen. Idrettslag og bedrifter faktureres høst og nyttår etter tildeling av timer i idrettshallen. Dette før å øke inntekten på utleie for å kunne utføre mer vedlikehold, samt effektivisere driften av hallen med tanke på tildelte timer.

Det er tatt utgangspunkt i følgende satser:

- Leie hele hallen idrettslag 200kr/t
- Leie hele hallen bedrifter 250kr/t
- Leie av styrketreningsrom 100 kr/t

Til sammenligning leies hallen ut til barnebursdag for 150kr/t.

I utregningen er følgende tatt som utgangspunkt i uken 37 uker i året:

- 3t innebandy
- 3t fotball
- 3t badminton
- 5t styrketrening

Drift bassengbygg fra 2020 og framover:

Driftsutgifter knyttet til bassengbygget; strøm, kommunale avgifter, forsikring og vedlikehold/serviceavtaler. Det er lagt inn årlige driftsutgifter på kr 464 000.

Det er også lagt inn husleieinntekter fra tannklinikken på kr 385 000 årlig. Nettoutgift fra 2020 er beregnet til 79 000 i året.

Pålegg om opprydning:

Kommunen har fått pålegg om undersøkelse av mulig grunnforurensning og opprydning på nedlagte Vargvikholmen avfallsplass.

I tillegg til tiltakene over er det i konsekvensjustert budsjett for barnehagen for 2019 lagt inn en stilling mindre enn det har vært tidligere år. Årsaken er at på grunn av reduksjon i antall barn ikke er behov for flere ansatte per i dag. Fra mars 2019 ventes ett nytt barn under 3 år i barnehagen. Dersom ingen av dagens barn sluttet, vil barnehagens barnetall utløse en hel stilling som barnehagelærer. Stillingen er ikke lagt inn i konsekvensjustert budsjett fordi det er usikkert hva barnetallet vil være fra høst 2019.

Reduksjon i 1 stilling under teknisk enhet ligger fremdeles inne i konsekvensjustert. Det samme gjør vedtaket om reduksjon i stillinger på skolen.

Bakgrunn:

Merknader:

68/18 Deponering og tilbakeføring av massetak - dispensasjon fra områderegulering for Berlevåg sentrum, havn og Revnes

Arkivsak-dok. 18/00652-3
Arkivkode.
Saksbehandler Bjarne Mjelde

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	31.10.2018	68/18

Forslag til vedtak/innstilling:

1. I medhold av plan- og bygningsloven § 19 gis Berlevåg kommune v/ teknisk etat dispensasjon fra bestemmelsene i områderegulering for Berlevåg sentrum, havn og Revnes for deponering og tilbakeføring av tidligere sandtak. Området framgår av kartskissen i saksutredningen.
2. Dispensasjonen er midlertidig, og gjelder fram til 30.05.2019.
3. Arbeidene skal gjennomføres i henhold til tillatelse gitt av Finnmarkseiendommen i brev dat. 04.10.2018.
4. Tiltakets omfang og formål gjør at bestemmelsen det dispenseres fra, ikke blir vesentlig tilsidesatt.
5. Fordelene ved tiltaket vurderes samlet sett som klart større enn ulempene.
6. Kunnskapsgrunnet etter naturmangfoldloven vurderes som godt, jf. nmfl § 8. Det er derfor ikke nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i nmfl §§ 9-12. Tiltakshaver har likevel plikt til å utføre tiltaket etter nmfl § 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) og § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Bakgrunn:

I forbindelse med bl.a. arbeid med vann og avløp, har kommunen behov for å deponere masser. Det er ikke avsatt arealer til massedeponi i kommunale arealplaner. Dette er en svakhet ved plansystemet vårt i dag, og det blir et tema i den videre arealplanleggingen i kommunen. Etter plan- og bygningsloven er det ikke anledning til å deponere masser, eller ta ut masser, dersom området ikke er regulert til dette formålet.

I dialog med Finnmarkseiendommen har kommunen gått gjennom aktuelle områder for deponering av den overskuddsmassen kommunen har i dag, ca 5100 kbm. Ved innkjøringen til Berlevåg er det et «sandtak» som eies av Fefo, men som ikke er i drift. I årenes løp er det tatt ut en del masse fra dette området, og det framstår som et visuelt forurenset område. I områdereguleringen for Berlevåg sentrum, havn og Revnes er området regulert som LNFR, det vil si at det ikke er tillatt å gjennomføre tiltak her. Heller ikke uttak eller deponering av masser.

Figur 1 - Massetak/Sandtak ved Storsanden

Berlevåg kommune har søkt Fefo om å få deponere 5100 kbm rene masser, og deretter avslutte det, dvs. jevne ut området slik at det best mulig er tilbakeført til naturen. Fefo har gitt tillatelse til dette, på følgende vilkår:

- Det tillates kun deponert rene masser, ikke busker, trær, trerøtter eller forurensede masser
- Eventuelle etterlatenskaper som kan ramme grunneier, med pålegg om fjerning etter plan- og bygningsloven og forurensingsloven, er tiltakshavers ansvar
- Massene skal slettes ut, ikke forlates i hauger
- Området må grøftes etter avslutning av tiltaket, slik at der ikke lenger er en naturlig avkjøring
- Tiltakshaver er ansvarlig for at tiltaket er i samsvar med prosjektets mål, og videre i forhold til aktuelle lover – som f.eks. kulturminneloven og friluftsløven spesielt
- Tiltakshaver er ansvarlig for at området ryddes, straks tiltaket er avsluttet
- Tiltaket må gjennomføres på en slik måte at det ikke fører til ulempe for andre brukere av området. Private eiendommer og rettighetshavere for øvrig som måtte bli berørt av tiltaket, er tiltakshavers ansvar.
- Det må foreligge dispensasjon etter plan- og bygningsloven §19 fra områdereguleringens bestemmelser for LNFR-området
- Det må vises hensyn til eventuell reindrift i område, mens deponering og avslutning pågår.

Merknader:

Dispensasjon etter plan- og bygningsloven (heretter: pbl) § 19 kan gis dersom hensynene bak den bestemmelsen det dispenseres fra, ikke blir vesentlig tilsidesatt. I tillegg skal det foretas en interesseavveining, der fordelene ved tiltaket må vurderes opp mot ulempene. Det skal foreligge en klar overvekt av hensyn som taler for dispensasjon.

Naboer, og regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt, skal ha mulighet til å uttale seg. Områdets beskaffenhet gjør at rådmannen har vurdert at ingen regionale og statlige myndigheters saksområde blir direkte berørt.

Det omsøkte området ligger utenfor 100-metersbeltet fra sjø.

1. Blir bestemmelsen det dispenseres fra, vesentlig tilsidesatt?

Som nevnt er området LNFR-område, dvs. at det ikke er tillatt med tiltak som er i strid med områdets verdier for landbruk, natur, friluft og reindrift. Massetaket er ikke regulert som massetak i noen arealplaner. Driften fram til nå har derfor vært i strid med plan- og bygningsloven. Å legge ned massetaket, og tilbakeføre det til naturen, er derfor i tråd med gjeldende planverk, og vil i seg selv neppe kreve dispensasjon. Ved å tilføre rene masser vil man i større grad enn ellers kunne tilbakeføre området til slik det så ut før det ble tatt ut masser.

Rådmannens konklusjon er derfor at bestemmelsen det dispenseres fra, ikke er vesentlig tilsidesatt.

2. Er fordelene ved å gi dispensasjon vesentlig større enn ulempene?

Rådmannen ser ikke at det er spesielle ulemper ved å gi dispensasjon:

- Området har intet artsmangfold i dag. Naturmangfoldet er utredet og avklart i områdereguleringen. Naturmangfold blir ikke negativt påvirket av at det gis dispensasjon fra områdereguleringen. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt, jf.

naturmangfoldloven (nmfl) § 8. Det er derfor ikke nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i nmfl §§ 9-12. Tiltakshaver har likevel plikt til å utføre tiltaket etter nmfl § 11 (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) og § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

- Ettersom området er brukt til uttak av masser, vil det ikke være kulturminner i området som kan berøres av tiltaket.
- Tiltaket vil ikke hindre næringsutøvelse, som reindrift.
- Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på at når kommunen starter deponering av masser, kan det føre til at også andre fristes til å bruke området som deponi. Tiltakshaver (kommunen) er i henhold til tillatelsen fra Fefo ansvarlig for at dette ikke skjer, og at eventuell villdeponering blir fjernet før området tilbakeføres. Adkomsten til området må også fjernes når arbeidet er avsluttet, jf. kulepunkt 4 i Fefos tillatelse.

Fordelene ved å gi dispensasjon kan oppsummeres slik:

- Området blir tilbakeført til en stand som i større grad er i tråd med LNFR enn dagens.
- Et stygt sår i terrenget i innkjøringen til Berlevåg blir reparert.
- Man får, om enn bare midlertidig, deponert overskuddsmasser på en gunstig måte.

Rådmannen konkluderer med at fordelene samlet sett er klart større enn ulempene.

Vilkårene for å gi dispensasjon etter pbl § 19 er derfor oppfylt. Rådmannen anbefaler at det gis midlertidig dispensasjon for å deponere rene, uforurensede masser i henhold til tillatelsen fra Fefo.

69/18 Oppstart av kommuneplanens samfunnsdel - høring av planprogram

Arkivsak-dok. 18/00671-1
Arkivkode.
Saksbehandler Bjarne Mjelde

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	31.10.2018	69/18

Forslag til vedtak/innstilling:

Framlagte forslag til høringsutkast for planprogram sendes på høring og offentlig ettersyn. Høringsfrist settes til 17. desember 2018.

Vedlegg:

Utkast til planprogram dat. 18.10.2018

Saksframstilling:

Bakgrunn:

Da kommunestyret behandlet planstrategien i juni 2018, ble oppstart av kommuneplanens samfunnsdel satt opp med oppstart i 2018, med vedtak i 2019. I tråd med planstrategiens prioritering fremmer derfor rådmannen saken.

Lovhjemmelen for samfunnsdelen er plan- og bygningsloven § 11-1, hvor det bl.a. står:

Kommunen skal ha en samlet kommuneplan som omfatter samfunnsdel med handlingsdel og arealdel.

Den sist vedtatte samfunnsdelen er fra 2007. Den sist vedtatte arealdelen er fra 1994.

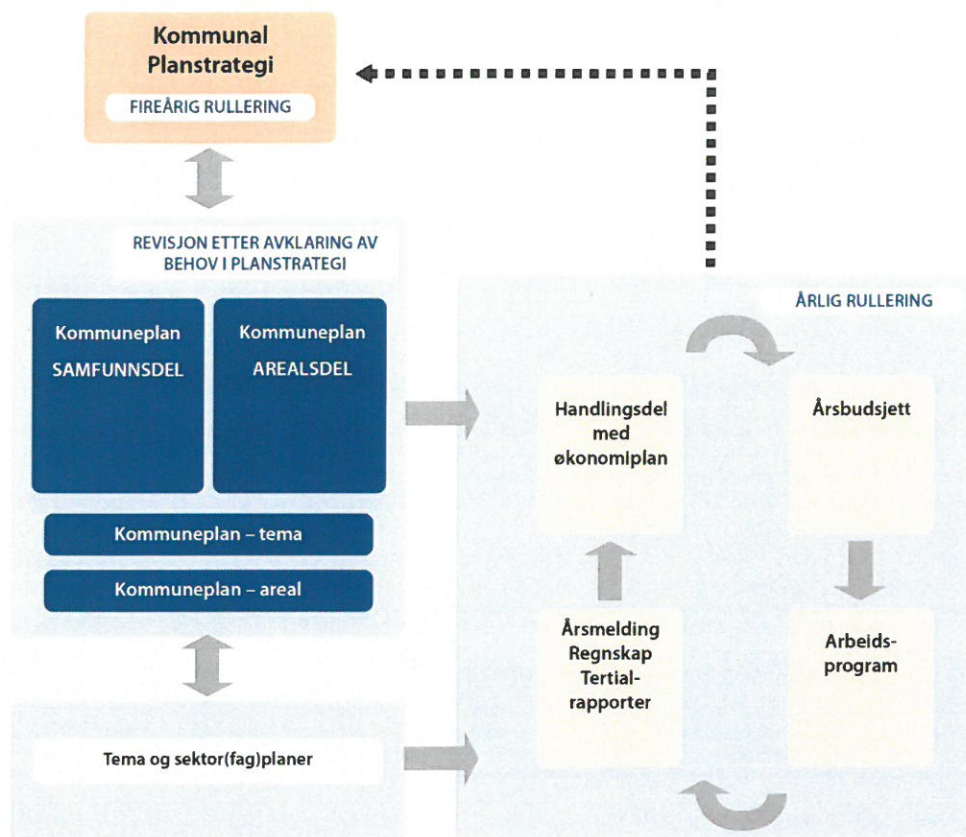
Merknader:

Kommuneplanen er kommunens overordnede plan. Den består av en samfunnsdel, og en arealdel, og har en tidshorisont på 12 år. Hvert 4. år, i forbindelse med utarbeiding av ny planstrategi, skal kommuneplanen vurderes og ev. rulleres.

Samfunnsdelen angir de politiske prioriteringene for utviklingen av kommunen. Arealdelen vil vise hvordan prioriteringene gir utslag i bruken av kommunens areal.

Samfunnsdelen og arealdelen vil være grunnlaget for all øvrig planlegging i kommunen, både på sektornivå og arealnivå, dvs. kommunedelplaner og reguleringsplaner.

Den ideelle sammenhengen mellom planverkene, her også koblingen til økonomiplan og årsbudsjett, kan illustreres nedenfor:

Det er viktig å være klar over at man i samfunnsdelen skal tenke 12 år fram i tid, og at det derfor er de overordnede strategiske målsettingene som er viktige.

Arbeidet med samfunnsdelen har siden planstrategien ble vedtatt vært inne i en tidligfase-vurdering. Bl.a. har kommunen, sammen med Båtsfjord kommune, vært i dialog med Fylkesmannen i Finnmark og Finnmark fylkeskommune gjennom regional planforum i slutten av september. Planprogrammet er utformet etter innspill som vi fikk i dette møtet.

Før arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel starter, skal det utarbeides et planprogram. Kort fortalt skal planprogrammet fortelle hvordan kommunen tenker seg at arbeidet med samfunnsdelen skal legges opp. Særlig disse hovedpunktene skal beskrives:

1. Formålet med planarbeidet
2. Planprosessen med frister og deltakere
3. Opplegg for medvirkning
4. Hvilke utviklingsalternativer som skal vurderes
5. Hvilke utredninger som skal gjennomføres i planarbeidet.

Forslaget til planprogram er bygget opp etter denne inndelingen.

Forslaget til planprogram skal ligge ute til høring og offentlig ettersyn i seks uker. Det er formannskapet som «planutvalg» som vedtar å legge planprogrammet til høring, og det er formannskapet som innstiller det endelige forslaget overfor kommunestyret. Kommunestyret skal fastsette planprogrammet.

Planprogrammet legger opp til følgende framdriftsplan:

Aktivitet	Tidspunkt
Høring av planprogram	November - desember 2018
Fastsettelse av planprogram (kommunestyret)	Januar 2019
Planarbeid/utarbeidelse av planutkast	Januar – juni 2019
Høring av planforslag	August – september 2019
Vedtak av samfunnsdelen (kommunestyret)	Desember 2019

Rådmannen går ikke i saksframlegget nærmere inn på hvordan utkastet til planprogram er bygget opp, da den er vedlagt saken. Men vi har ønsket å gjøre planprogrammet så kort som mulig, og med et språk som er minst mulig ekskluderende. Vi understreker at planprogrammet ikke er ment å inneholde målformuleringer, men at disse skal utvikles i prosessen som kommer når planprogrammet er fastsatt.

Det finnes ingen fasit for hvordan et planprogram skal utformes, hvis vi ser bort fra kravene i plan- og bygningsloven. Vi har valgt å bruke «Attraktive Berlevåg» som utgangspunkt for arbeidet med samfunnsdelen. Med det mener vi:

- Attraktiv kommune å drive næring i.
- Attraktiv kommune å besøke.
- Attraktiv kommune å bo og leve i.

Programteorien er utviklet av Telemarksforskning, og brukes i mange kommuner i denne typen prosesser.

Planstrategien legger opp til utstrakt grad av medvirkning fra de enkelte innbyggere, næringsutøvere, organisasjoner, lag og foreninger. Vi legger særlig vekt på at de som ikke ellers lett kommer til orde i slike prosesser blir prioritert, for eksempel barn og unge.

Vedlegg til sak

Planprogram for
samfunnsdelen Berl

Kommuneplanens samfunnsdel: Planprogram

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsinstrument, og skal ivareta kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Planen danner også grunnlaget for kommunens øvrige planverk. Kommuneplanen består av en samfunnsdel, og en arealdel. Tidsperspektivet er 12 år.

1. Innledning: Hva er et planprogram

Planprogrammet er en «plan for planleggingen»

Kommunestyret vedtok i juni 2018 en revidert planstrategi for Berlevåg kommune. Planstrategien sier hvilke kommunale planer som skal utarbeides, eller rulleres, i kommunestyreperioden. Her ble det bestemt at arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel skulle starte så snart som mulig.

For alle planer som har vesentlige virkninger for miljø og samfunn skal det utarbeides *planprogram*. Planprogrammet skal gjøre rede for følgende:

1. Formålet med planarbeidet
2. Planprosessen med frister og deltakere
3. Opplegg for medvirkning
4. Hvilke utviklingsalternativer som skal vurderes
5. Hvilke utredninger som skal gjennomføres i planarbeidet.

Forslag til planprogram legges ut til offentlig ettersyn samtidig som at kommunen varsler at planarbeidet starter opp. Høringsperioden er seks uker.

2. Formålet med planarbeidet

Planarbeidet skal bidra til å gi kommunen et bedre styringsverktøy

Kommuneplanen skal være et langsiktig styringsverktøy for kommunen. Dette kan vi få til ved å gjøre prioriteringene tydelige og å gjøre dem godt forankret i samfunnet som helhet. Det skaper forutsigbarhet for befolkning, næringsliv og kommunale sektorer.

Kommuneplanens samfunnsdel skal kobles sammen med kommunens økonomiplan. Det betyr at målene i samfunnsdelen skal brukes i økonomiplanen og i det enkelte årsbudsjett.

Prioriteringene i kommuneplanens samfunnsdel får betydning for bruken av arealene i kommunen. Samfunnsdelen er derfor grunnlaget for utarbeidelse av kommuneplanens arealdel. Dette arbeidet starter når samfunnsdelen er vedtatt.

2.1 Berlevåg i 2018

En beskrivelse av Berlevåg i dag

Hvis vi skal ha et mål for hvordan kommunen skal utvikle seg framover, må vi også se tilbake. Vi må vurdere hva som er årsaken, eller årsakene, til at vi står i dagens situasjon. Hvis vi har et klart bilde av

hvordan vi ønsker at samfunnet skal være i 2030, må vi tenke på hva som skal til, hvilke virkemidler vi kan bruke, for å nå dette målet.

2.1.1 Befolkning

Høsten 2018 har kommunen 980 innbyggere. Det er nesten 250 færre enn i 2000, og 65 færre enn i 2010. En ganske stor arbeidsinnvandring de siste årene har ikke klart å snu den negative utviklingen.

Kommunen har en stor gruppe mennesker som nærmer seg pensjonsalder, og etter hvert også større behov for kommunale tjenester. Samtidig er aldersgruppen i skolealder, altså de som skal ta over jobbene, svært liten. Det blir altså et gap mellom de som forsvinner ut av arbeidslivet, og de som skal rekrutteres inn i det.

2.1.2 Fiskeindustri

Berlevåg har i dag 3 fiskeindustribedrifter. Det landes årlig ca. 15-18.000 tonn sjømat i Berlevåg kommune, hovedsakelig torsk/hyse/sei samt kongekrabbe. Det gjøres betydelige investeringer oppgradering og fornying av fiskemottakene. En av bedriftene driver i hovedsak med ferdigvareproduksjon (filet).

Det jobbes med etablering av et torskehotell samt mottak/produksjon i Kongsfjord.

2.1.3 Fiskefartøyer

Antall fiskefartøy har vært stabilt i Berlevåg kommune de siste årene. Det har blitt investert i nyere fartøy, og unge fiskere har kommet til. I Berlevåg er det også noen faste fiskere som har registrert sine båter i andre kommuner men drives i hovedsak med Berlevåg som sin hjemmebase.

2.1.4 Havnene

De siste årene er en rekke tiltak gjennomført med finansiering av Kystverket og Berlevåg Havn:

- Ny indre molo på vestre side av havna
- Miljømudring av indre havn
- Utdyping av indre havn (-7,2 meter)
- Ny liggehavn med flytebrygger, med dybde på -5,2 meter
- 375 løpemeter nye betongkaier
- Nytt flytebryggeanlegg med plass til ca. 40 mindre båter.
- Nytt bunkeranlegg i indre havn med kapasitetsøkning fra 50 m³ til 240m³

Etter utbyggingen har Berlevåg Havn ca. 850 løpemeter kai inklusive hurtigrutekaia. I tillegg kommer flytebryggene.

I Kongsfjord er flere av sjøbuene med kaier under restaurering. Det er planlagt etablering av torskehotell samt produksjon av fisk i Kongsfjord. Det foreligger planer om utfylling av områder samt etablering av ny molo og kaier.

2.1.5 Reiselivsnæringen

Reiseliv er fremdeles en liten næring i kommunen, men den er stabil og har høy kvalitet, som Berlevåg Pensjonat og Camping og Kongsfjord Gjestehus. Det er økt fokus på Varangerregionen som reisemål, spesielt for fuglekikkere. Dette drar også Berlevåg nytte av.

2.1.6 Annet næringsliv

Når man ser på folketallet er servicetilbudet for befolkningen generelt, det man gjerne kaller senterfunksjoner, ganske godt. Servicetilbudet for fiskeflåten holder høy kvalitet, men har manglet

bredde. Utvikling av havnene har skapt grunnlag for nye virksomheter som bl.a. skipselektronikk, bunkers og liggekaier.

Kommunen er en vindkraftkommune, med potensiale for betydelig utvikling. Det tenkes innovativt i forhold til nye typer næringer, bl.a. hydrogenproduksjon og virksomheter som kan etableres sammen med dette.

2.1.7 Kultur, og kultur som næring

Kommunen har alltid hatt et sterkt frivillig og offentlig kulturliv, som kino og bibliotek, Berlevåg Havnemuseum og Arctic Glasstudio. Dette bidrar mye til trivsel og samhold. Det har også dukket opp nye tilskudd, som Kvitbrakkas venner og gjesteateliér.

2.1.8 Kommunal tjenesteyting

Kommunen har som mål å gi et fullverdig tjenestetilbud til befolkningen. Det er bygget ny skole, og ny svømmehall er under planlegging. Det er vanskelig å rekruttere riktig kompetanse til en del stillinger. Kommunens økonomi har vært relativt god, men framtidige utfordringer er økt lånegjeld på grunn av investeringer, og lavere rammeoverføringer på grunn av lavere folketall.

2.1.9 Fritid og friluftsliv

Fritid og friluftsliv er en svært viktig del av berlevågingens liv. Det er flere hytteområder, et stort skuterløypenett, turstier samt fiske i fiskevann, sjø og Kongsfjordelva.

2.1.10 Samferdsel/øvrige infrastruktur

Berlevåg har kortbanelufthavn med tre daglige anløp på hverdagene, samt to daglige hurtigruteanløp. Fylkesveg 890 forbinder Berlevåg med det øvrige vegnettet i landet. Stedet Berlevåg har fiberoptisk bredbåndsforbindelse, mens Kongsfjord har mobilt bredbånd. Vannforsyningen er tilstrekkelig for dagens forbruk.

2.2 Attraktive Berlevåg i 2030

Hvordan ønsker vi at Berlevåg kommune skal se ut i 2030?

Attraktive lokalsamfunn er forankret i nasjonale føringer og i regional planstrategi. Et attraktivt lokalsamfunn er et samfunn vi ønsker å bo i, besøke og drive næring i. Et attraktivt lokalsamfunn er et samfunn i vekst.

I arbeidet videre ønsker vi å bruke programteorien for attraktivitet, som er utviklet av Telemarksforskning. Denne beskriver tre typer attraktivitet:

Type attraktivitet	Bedriftsattraktivitet	Besøksattraktivitet	Bostedsattraktivitet
Omdømme	Som sted å drive næring	Som sted å besøke	Som sted å bo og bygge
Areal	Næringsarealer	Areal til hytter	Bolig- og hyttetomter Boliger
Fasiliteter	Tilgang til forretnings tjenester Tilgang til havneanlegg, bunkers, vann, landstrøm Kommunal service FOU – kompetanse	Turstier/besøksmål Tilrettelegging Kulturtilbud Idretts- og fritidstilbud	Kommunale tjenester Tilrettelegging Kulturtilbud Idretts- og fritidstilbud Infrastruktur, bl.a. samferdsel for reiser.

	Infrastruktur, bl.a. samferdsel for varetransport		
Identitet/kultur	Bedriftsnettverk- /samarbeid Innovasjonsklima Samarbeid kommune og næringsliv	Gjestfrihet Serviceholdning Samarbeid mellom besøksnæringene Utvikling av produkter	Lokal identitet Gjestfrihet Toleranse Samarbeids- og dugnadsånd Utviklingskultur
Samarbeid/-endringsvilje	Evne til å mobilisere, samarbeide og skape endringer		

I samfunnsdelen skal vi lage målsettinger for et attraktivt Berlevåg i 2030. Utgangspunktet for arbeidet er at:

- Berlevåg skal være en attraktiv kommune å drive næring i.
- Berlevåg skal være en attraktiv kommune å besøke.
- Berlevåg skal være en attraktiv kommune å bo i.

I dette arbeidet ønsker vi å ha fire særlige fokusområder:

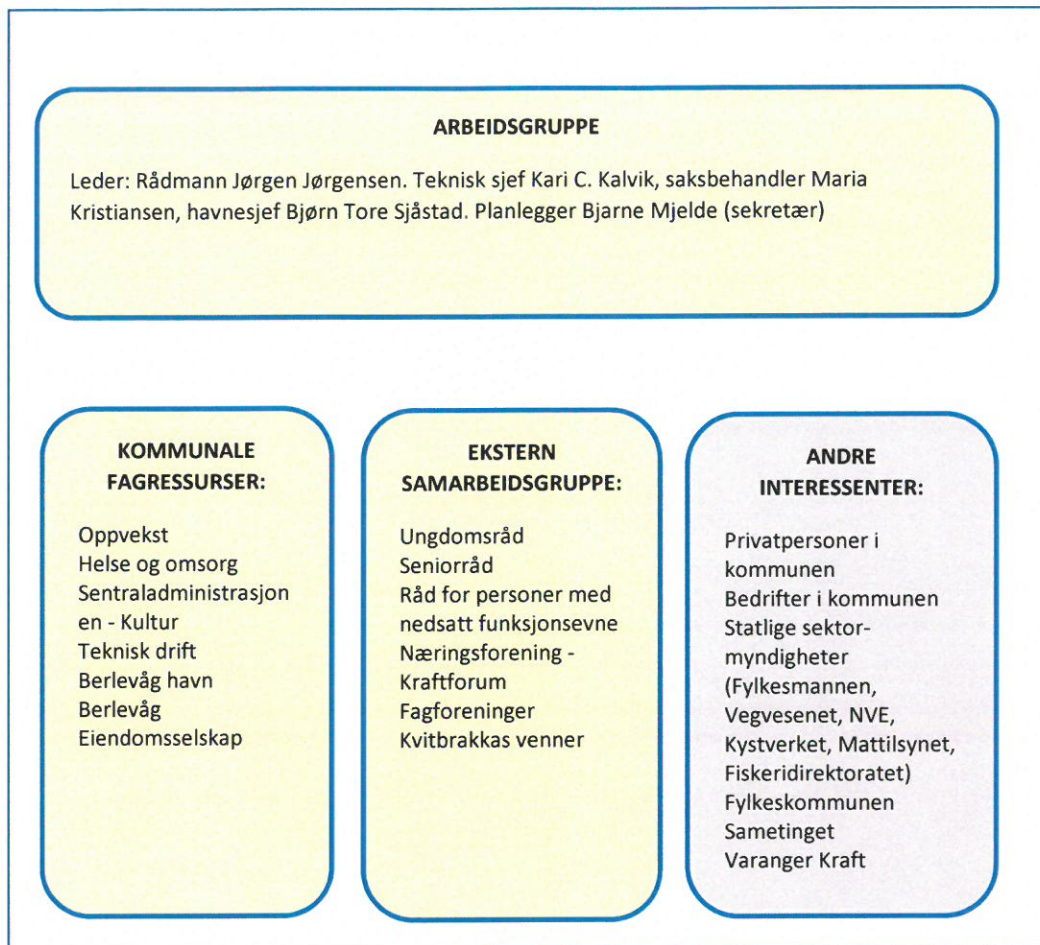
- **Barn og unge.** Fordi vi ønsker at alle får en trygg oppvekst med en god grunnutdanning, og at så mange som mulig bosetter seg i Berlevåg med kompetansen vi trenger.
- **Folkehelse.** Fordi god helse i alle livets faser gir det enkelte individ og grupper mulighet for ansvar, delaktighet, mestring og kontroll over eget liv og situasjon
- **Tilgang på arbeidskraft:** Fordi det er små ungdomskull som skal ta over jobbene i samfunnet, og det er prosjekter som kan gi stor øking i arbeidsplasser hvis de blir realisert.
- **Næringsarealer:** Fordi tilgangen på næringsarealer har avgjørende betydning for utvikling og videreutvikling av kommunens næringsliv.

3. Planprosessen med frister og deltakere

Vi må beskrive hvordan vi skal gå fram, hvem som skal delta og når vi skal være ferdige.

For å få en god samfunnsdel er det viktig med bred deltakelse. Figuren nedenfor viser hvordan vi tenker oss at det daglige arbeidet med samfunnsdelen skal organiseres.

3.1 Politisk organisering

Planprogrammet fastsettes av kommunestyret. Samfunnsdelen skal også vedtas av kommunestyret. Selve planarbeidet blir ledet av formannskapet. Aktuelle problemstillinger vil bli drøftet og vurdert av formannskapet. Vi legger også opp til rene temamøter i formannskapet. De andre politiske utvalgene i kommunen blir også involvert i arbeidet.

3.2 Administrativ organisering

Planarbeidet ledes av rådmannen, som har med seg en arbeidsgruppe på fire medlemmer. Denne gruppen har det overordnede ansvaret for helheten, strukturen og prosessen. I tillegg setter rådmannen ned temagrupper fra kommunale fagressurser og ekstern samarbeidsgruppe som vil jobbe med temaene under kapittel 2.2. Temagruppene.

3.3 Framdriftsplan

Aktivitet	Tidspunkt
Høring av planprogram	November - desember 2018
Fastsettelse av planprogram (kommunestyret)	Januar 2019
Planarbeid/utarbeidelse av planutkast	Januar – juni 2019
Høring av planforslag	August – september 2019
Vedtak av samfunnsdelen (kommunestyret)	Desember 2019

Se også kap. 4.5 om hvordan vi tenker oss at medvirkningen i planprosessen skal skje.

4. Opplegg for medvirkning

Alle skal kunne delta i planprosessen

Kommunen skal sørge for at alle som ønsker det, kan være med å påvirke hvordan samfunnsdelen skal være. Kommunen har et særlig ansvar for at grupper som ikke ellers kommer til orde, blir hørt.

4.1 Berørte statlige og regionale myndigheter

Før forslaget til planprogram ble skrevet, hadde kommunen dialog med statlige og regionale myndigheter gjennom regionalt planforum. Tilbakemeldingene derfra er brukt i dette dokumentet. Dialogen vil fortsette gjennom planprosessen.

4.2 Dialog med innbyggere, organisasjoner og næringsliv

Det er viktig å legge til rette for innspill og forslag på det overordnede temaet «Attraktive Berlevåg i 2030», se kap. 2.2.

4.3 Barn og unge

Barn og unge har rett til å bli hørt. I planarbeidet skal det legges spesielt til rette for dette. De skal etter hvert overta Berlevåg etter oss.

4.4 Innvandrere

Berlevåg kommune har etter hvert fått mange innvandrere, særlig arbeidsinnvandrere. Det er ofte vanskelig å få denne delen av befolkningen i tale, både på grunn av språk- og kulturforskjeller. Vi vil derfor legge spesielt til rette for dette.

4.5 Opplegg og prosess for medvirkning

Planfase	Når	Type medvirkning	Form	Deltakere
Høring av planprogram	Nov-des 2018	Formell høring i seks uker	Annonsering, presentasjon på nettsider mv.	Alle interesserte
		Presentasjon og dialog	Del av faste møter, eller egne møter	Rådene/gruppene i ekstern samarbeidsgruppe, kommunale fagressurser
Utarbeidelse av planutkast	Jan-juni 2019	Dialog med aktuelle grupper og aktører	Nettbaserte innspill på aktuelle tema	For alle
			Verksted: Hva er Attraktive Berlevåg?	Aktuelle grupper/råd/aktører.
	Mai 2019	Presentasjon og dialog	Regionalt planforum	Statlige og regionale myndigheter
Høring av planutkast	Aug-sept 2019	Formell høring i seks uker.	Annonsering, presentasjon på nettsider mv.	Alle interesserte
		Presentasjon og dialog	Del av faste møter, eller egne møter	Rådene/gruppene i ekstern samarbeidsgruppe, kommunale fagressurser

Medvirkningsmetoder som kan benyttes:

- SWOT-analyser (styrker og svakheter, muligheter og trusler)
- Framtidsverksteder
- Idédugnader

5. Beskrivelse av hvilke alternativ som blir vurdert

Vi vil stoppe nedgangen, og starte en forsiktig vekst

Det er mulig å tenke seg mange måter Berlevåg kan utvikle seg fram til 2030. Hver av disse utviklingsløpene krever forskjellige typer prioriteringer.

Berlevåg kommune ønsker å planlegge ut fra at nedgangen i folketallet stopper opp, og går over i vekst. Men vi må i planarbeidet også vurdere hvordan vi skal håndtere situasjonen hvis utviklingen ikke blir slik. En «hva-hvis»-analyse. Eksempler:

- Hva hvis det ønskes etablert en stor hydrogenproduksjon i kommunen. Hva betyr det for næringsarealer, rekruttering av arbeidskraft, boligbygging, vann og avløp?
- Hva hvis Berlevåg lufthavn skal legges ned pga store strukturendringer i luftfarten? Hva betyr det for arbeidsplasser, bolyst, reisemønstre, befolkningsutvikling?

6. Behovet for utredninger og kartlegginger

Kunnskap er grunnlaget for gode prioriteringer

For å få et godt grunnlag for planarbeidet er det nødvendig å hente inn og systematisere kunnskap. En del kunnskap har vi allerede i kommunale handlingsplaner og kommunedelplaner. I tillegg til temaene under vil vi hente inn tilgjengelig statistikk på en del områder.

Tema	Kommentar
Overordnet ROS-analyse	Revisjon av dagens ROS-analyse.
Folketall og demografi	Hvordan framtidens folketall og aldersfordeling vil påvirke arbeidsliv og kommunal tjenesteyting.
Arealbehov for næringsutvikling/havneutvikling	Er dagens arealer tilstrekkelige? Hvis ikke, hvor kan vi utvide?
Arealbehov for boligutvikling	Er dagens arealer tilstrekkelige? Fortetting? Alternativer til eneboliger?
Klima	Hvilke utfordringer, og hvilke muligheter gir et endret klima.
Barn og unge	Hvilke tanker har ungdommen om Berlevåg.

**Vi skal ikke forutse
framtiden. Vi skal skape den!**

70/18 Søknad om dispensasjon for motorferdsel i utmark og vassdrag- Robin Nygård

Arkivsak-dok. 18/00664-2
Arkivkode. ---
Saksbehandler Siv Efraimsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	31.10.2018	70/18

Forslag til vedtak/innstilling:

Med bakgrunn i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og islagte vassdrag §§ 5 og 6 avslås søknaden fra Robin Nikolai Nygård om å kjøre snøscooter fra hytta i Østre-Risfjord og til løype tilknyttet Kongsfjordfjellet.

Vedlegg:

Kart.

Saksframstilling:

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag §§ 5 og 6 sier følgende:

§5

Etter skriftlig søknad kan kommunestyret gi tillatelse til bruk av snøscooter for:

- a) *Fastboende i ervervsmessig øyemed vil påta seg*
  - *Transport mellom bilveg og hytte*
  - *Tilsyn med privat hytte etter eiernes oppdrag*
  - *Transport for massemedia på reportasjeoppdrag*
  - *Transport av funksjonshemmede*
  - *Transport av ved*
  - *Transport etter dispensasjon i medhold av denne forskrifts § 6,*
- b) *Funksjonshemmede*
- c) *Eier av hytte for transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra brøytet bilveg når det i området ikke er mulighet for leiekjøring etter bokstav a*
- d) *Kjøring i utmarksnæring for fastboende*
- e) *Transport av ved utover det som følger av denne forskrifts § 3 første led bokstav h.*
- f) *Gruppeturer på snødekt mark for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Turen må være i regi av helse- og omsorgsinstitusjoner eller ideelle organisasjoner. Tillatelse kan kun gis for transport til bestemte turmål og langs nærmere bestemte traseer dersom kommunen anviser slike.*

Kommunestyrets myndighet etter denne paragraf kan delegeres til et folkevalgt organ eller kommunal tjenestemann.

§ 6

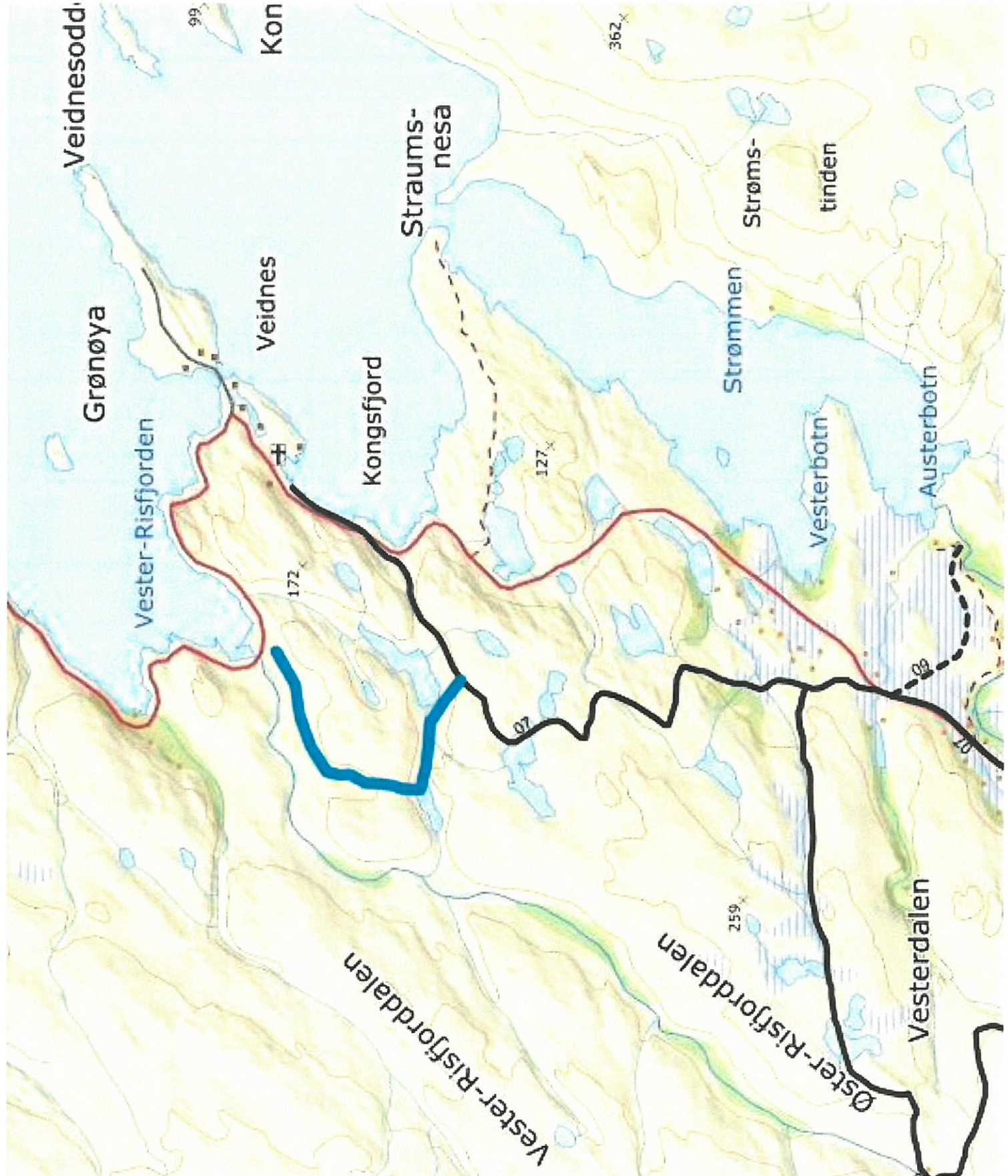
I unntakstilfelle kan kommunestyret – eller et annet folkevalgt organ som kommunestyret bestemmer – etter skriftlig søknad gi tillatelse til kjøring utover §§ 2,3, 4 og 5 dersom søkeren påviser et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte. Før eventuell tillatelse gis, skal transportbehovet vurderes mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdsel til et minimum.

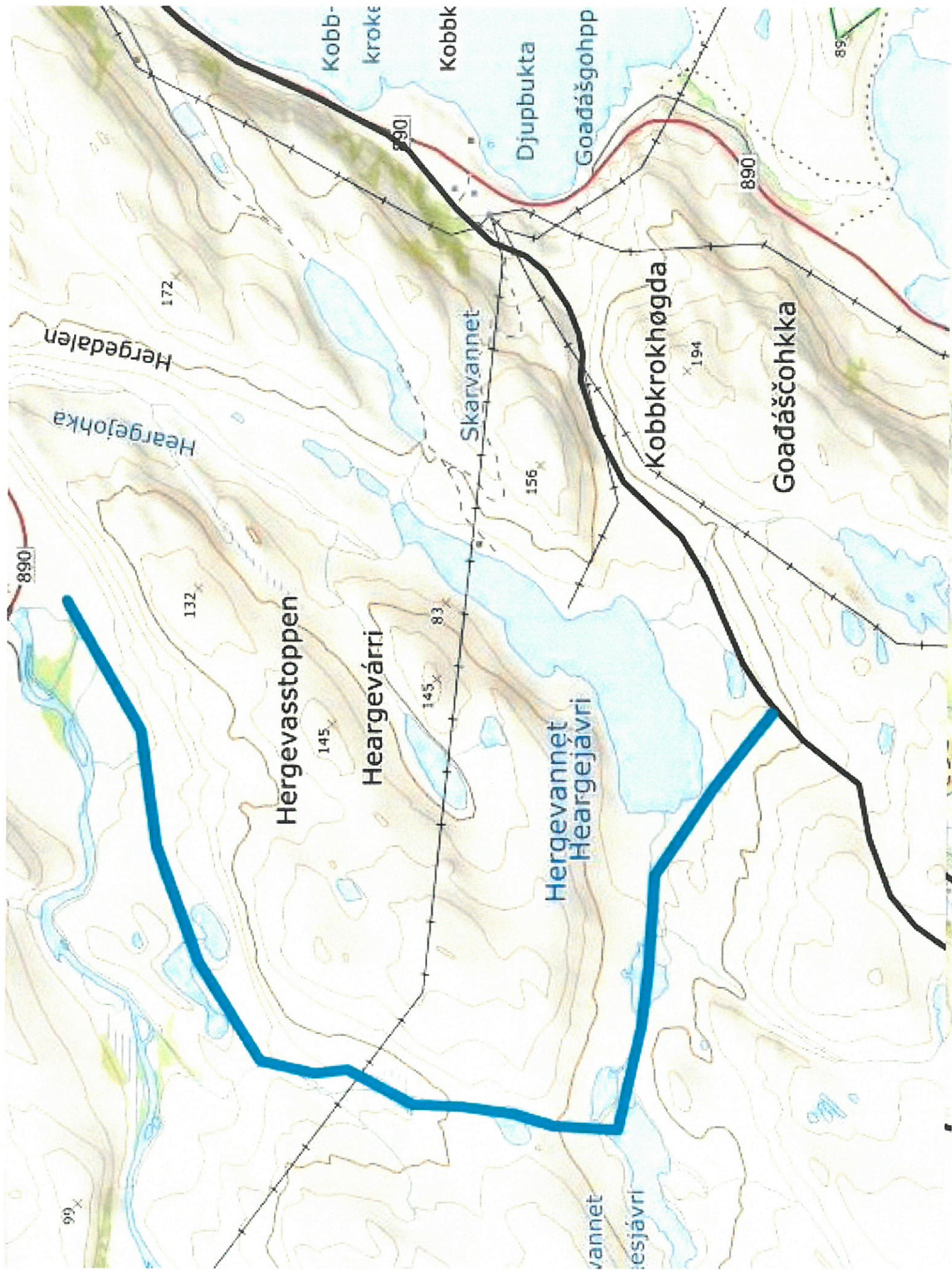
Bakgrunn:

Robin Nikolai Nygård har brev av 5/10-18 søkt om dispensasjon for motorferdsel i utmark og vassdrag i Østre-Risfjord. Han søker om å kjøre snøscooter fra hytta i Østre-Risfjord (tilhørende Solveig Charlotte Sivertsen) til løype tilknyttet Kongsfjordfjellet, en distanse på ca. 4 km.

Bakgrunn for søknaden er å kunne kjøre fra hytta og til snøscooter-løype slik at han slipper å ta snøscooteren på henger for å komme seg til nærmeste snøscooterløype.

Merknader:

71/18 Søknad om omdisponering av tildelte kulturmidler

Arkivsak-dok. 17/00653-13
Arkivkode. 233
Saksbehandler Siv Efraimsen

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	31.10.2018	71/18

Forslag til vedtak/innstilling:
Saken fremmes uten innstilling.

Vedlegg:
Ingen.

Saksframstilling:

Bakgrunn:

NORU v/ Svein-Harald Robertsen fikk tildelt kr 8 000,- i kulturmidler til besøk av sigøyner musikkgruppe fra Murmansk under «Sommer i Berlevåg». Da denne gruppen ikke hadde anledning til å komme likevel, søker Svein-Harald Robertsen i brev av 5/7-18 om å få omdisponert midlene til Sino Nordic forening – en venneforening som arbeider for kulturbesøk av kinesere.

Ved søknadsfristen utløp hadde ikke Sino Nordic forening ting på plass, slik at de hadde mulighet til å søke kulturmidler til dette formålet. Hovedprogrammet var Kinesisk filmdager.

Konkret vil mesteparten av midlene gå til leie av minibuss som er brukt til reisetransport mellom Kirkenes og Berlevåg.

Merknader: